

List izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L. 8.—, 3 mesece L. 22.—, pol leta L. 38.—, celo leto L. 75.—, v inozemstvo mesečno L. 650 več. — Posamezne številke 30 stot. — Oglasa za 1 mm prostora v široki 1 kolone (72mm): za trgovske in obrtne oglase 75 stot., za smrtne, zahvale, poslana, vabila L. 120, oglase denarnih zavodov L. 2.— Mali oglasi: 30 stot. za besedo, najmanj L. 3.

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica ... 20. Telefon 11-57. Dopis naj se pošilja izključno ... glasi, reklame in denar pa upravnisti. Rokopis se ne vrne. Neprilagojene pisma se ne sprejmejo. — Last, založba in tisk Tiskarna „Edinost“ Podružništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327 Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Vprašanje potnih listov

Splošno veljavne odredbe o čim manjšem izdajanju potnih listov so posebno zadele našo območno deželo, kjer je pač promet z bližnjim inozemstvom nujno večji kot v drugih krajih. Bivša avstrijska monarhija je združevala kraje to in onstran meje v eno samo upravno ter deloma gospodarsko celoto. Zgodovinski dogodki svetovne vojne so ta položaj izpremenili. Predvsem je prenehala upravna celota s kraji, katere sedaj loči od tukajšnjih pokrajin državna meja. V marsičem so se celo zemlja, tržišča, spadajoča pod gotove gospodarske interese sfer, oddelila, premaknila, spremenila. Toda le v marsičem, ne pa popolnoma, kajti premnogo, silno mnogo trgovskih vezi je še ostalo.

Je predvsem izvoz sadja, poljskih pridelkov iz naših krajev. Izvoznikarji posebno rabijo gotovih osebnih stikov s svojimi trgovskimi poznanji na tujih tržiščih, po deloma v ozemlju bivše Avstrije. Porcelan, platno, češko suknjo in drugo so prvotni izdelki v tem oziru doma le v ozemlju čehoslovaške republike. Goveja živina, konji, koruza, žito prihajajo k nam v veliki meri iz sosedne Jugoslavije. Predvsem imajo pa potrebo pogostih stikov in obiskov z Jugoslavijo lesni trgovci. Ti morajo nakupiti, ogledati, pomeniti ter se pogoditi za kupljeni les v Jugoslaviji le sami osebno ali pa potom svojih uslužbencev. Poznamo celo vrsto lesnih trgovcev ene in druge narodnosti, kateri morajo voditi svojo lesno industrijo z gotovim dobičkom posebno v teh časih krize le z neprestanim potovanjem iz tukajšnjih odjemalnih krajev na lice mesta v Jugoslavijo z njenimi neizčrpnim gozdnim bogastvom.

Je potem še ena kategorija oseb, ki posebno v teh dnevih silno občuti omejevalne odredbe glede izdajanja potnih listov. To so one deseterice in deseterice dijakov, ki študirajo radi enega ali drugega vzroka v Jugoslaviji. Glede učenosti študiranja naših dijakov v inozemstvu se strinjamo zaenkrat z oblastmi. Oblasti in mi smo sami za to, da naj naša mladina študira v Italiji. Še v petkovi številki smo to jasno izrekli v uvodnem članku. Vemo, da naše študente, naša zahteva po študiranju našega mladih silnih žrtev ter da ji oznanja precej boja z življenjem, ne preveč rožnatih pogledov na bodočnost, kariero in drugo. Ugotavljamo, da idealnejši, značajnejši, požrtvovalni ter sploh boljši dijaki slede našemu klicu: študirajmo v Italiji!

So pa dijaki, ki kot rečeno iz enih ali drugih vzrokov morajo študirati v Jugoslaviji. Ti so za nas tukaj izgubljeni. So v sredi študijev in jih je hudo zadelo nova omejevalna odredba o potnih listih. Oblasti pač ne bodo mogle dopustiti, da vržejo ti radi borega potnega lista šolo na klin.

So končno stotine in stotine oseb, družin, ki imajo polovico svojcev, članov svoje družine preko meje. Gotovi dogodki v družinah zapovedani pod vsemom družinske zadeve: bolezn, smrtni dogodki, krsti, poroke, družinske finančne zadeve ter tudi družinski obiski izvirajoči iz čisto srčnih zadev svidenja itd., ki so tudi tehni in le redko tak, da bi spadali v brezposelno, mehkužno zapravljanje in trošenje v potnih stroških.

Vse te gospodarske, družinske, študijske vezi, neizogibno razpletene prav na široko in gosto z ozemljem bivše Avstrije onstran meje radi pretekle, stotletne zgodovinske upravne celote, radi eminentno spajajočega in prehodnega značaja naših krajev z bližnjim vzhodom so sedaj prav kruto ekonomsko udarjene z novimi omejevalnimi odredbami, ki so bile izdane predvsem zato, da bi italijanski državljani ne trošili po nepotrebnem denarja v inozemstvu ter tako slabšali svojo državno valuto. Takih ljudi pa, ki bi delali takozvana potovanja za zabavo, med nami ni. Jih ni med nami hvala Bogu, ker je naše ljudstvo prešedljivo. Jih ni žal med nami, ker so naši kraji preborni, preživljajo hudo gospodarsko krizo, da bi si mogli privoščiti potovanja za zabavo. Kar je potovalo naših ljudi v inozemstvo, je potovalo v velikanski večini iz resnične potrebe, pa bodisi gospodarskega, resno družinskega ali pa študijskega značaja.

Uradi, ki so postavljeni za izdajanje potnih listov, to je predvsem kvesture in policijski komisarijati so oblegani sedaj od ljudi polnih neprimlik, neodložljive, nujne potrebe po potovanju v inozemstvo. Prosijo, rotijo, zainteresujejo odlične osebe, da bi se jim izdali potni listi. Toda vse zaman. Navedeni uradi imajo sami namreč vezane roke po odredbi centralne oblasti. Uvidevajo pa potrebo in upravičenost vseh teh ljudi po potovanju v inozemstvo. So zato v neprimlik.

Tudi na nas in naše uredniške in politične urade v Trstu in Gorici se obračajo ljudje v vprašanji, kaj jim je v

tej zagati početi. Že ponovno smo predložili oblastvom izredno težki položaj nekaterih vrst proslavcev za potne liste. Obveščeni smo, da so pristojni uradi vprašali višja oblastva za navodila glede postopanja v tem oziru. Upamo, da nam bo v prav kratkem času mogoče odgovoriti vsaj deloma na razna tozadevna vprašanja.

Min. svet se sestane v ponedeljek

RIM, 28. Ponedeljek zjutraj se sestane v palači Viminale ministrski svet, kateremu bodo prisostvovali vsi člani vlade. Zasedanje ministrskega sveta bo trajalo več dni, ker se nahaja na dnevnem redu cela vrsta aktualnih vprašanj.

Število italijanskih delavcev v inozemstvu

Podatki glavnega komisarijata za izseljevanje

RIM, 28. Agencija Roma objavlja prve podatke glavnega komisarijata za izseljenstvo o italijanskih delavcih, ki si služijo vsakdanji kruh v tujini. Iz teh podatkov je razvidno, da se nahaja v Albaniji 250 italijanskih delavcev in sicer 150 v valonski in 100 v skaderski pokrajini. Zaposleni so večinoma z gradbenimi deli. V Avstriji si služijo italijanski delavci vsakdanji kruh v raznih industrijskih podjetjih. V Belgiji so našli 8000 Italijanov. V Bolgariji je naseljenih 1500 Italijanov, izmed katerih je le 50 delavcev. Ostali so večinoma trgovci in zasebni uradniki.

Glasom najnovejših ugotovitev francoskih oblasti se nahaja v Franciji 800 tisoč Italijanov. Ker vlada v Nemčiji velika brezposelnost, je število tamkaj naseljenih Italijanov neznatno. Ravno tako traja brezposelnost na Angleskem, kjer vladajo stroge odredbe proti naseljevanju tujih delovnih moči. Tudi v Jugoslaviji se nudi majhna možnost za zaslužek italijanskim delavcem. Le v Beogradu in okolici živi okoli 10 Italijanov. Na Luksemburškem so našli 11 tisoč italijanskih delavcev. Na Norveškem in na Nizozemskem se ne nudi italijanskim delavcem nikakoli prilika za zaslužek. Enako velja za Poljsko, kjer vlada veliko pomanjkanje dela. V Romuniji in sicer v bucareški pokrajini živi 8000 Italijanov.

V Rusiji živi 1100, v Španiji pa 300 Italijanov. Na Švicarskem iščejo italijanske delovne moči v prvi vrsti stavbeno podjetja in predelnice; v lausannskem okraju se nahaja 20 tisoč, v lugsanskem 30 tisoč in v curiškem okraju 25 tisoč Italijanov. Precej italijanskih delavcev je zaposlenih tudi v Turčiji; in sicer jih živi v carigradski pokrajini 10 tisoč in okoli Smirne v Mali Aziji 5 tisoč.

Veliki fašistovski svet 7. oktobra

RIM, 28. Uradno glasilo fašistovske stranke «Foglio Ordini» sporoča, da se bo sestel veliki fašistovski svet dne 7. oktobra v palači Chigi z naslednjim dnevnim redom: 1) Proučevanje notranje in mednarodne situacije, 2) Reformna strankinska statuta, 3) Praznovanje četrte obletnice fašistovskega pohoda na Rim.

Prestolonaslednik odpotoval v Trident

BENETKE, 28. Danes ob 6.30 zjutraj je odpotoval v Trident prestolonaslednik princ Humbert. Spremljata ga na potovanju pobočnik general Clerici in kapetan Santarosa.

Spor med Nikaragvo in Meksiko

CURIH, 28. Zunanji minister republike Nikaragve je poslal Družbi narodov brzojavko, v kateri sporoča, da je 17. t. m. neka meksikanska pomožna vojn. ladja krožila ob obalah Nikaragve z namenom, da pomaga vstajem. Ladja je bila oborožena in poveljevali so ji aktivni častniki meksikanske vojne mornarice. Nikaragua protestira pri Družbi narodov proti taki kršitvi suverenitete s strani države, s katero ni v vojnem stanju.

Glavni tajnik Družbe narodov je takoj sporočil vsebino brzojavke vsem članicam Družbe.

Kulturni boj v Meksiki

MEKSICO, 28. Episkopat je naslovil na vse katoličane pisano izjavo, v katerem jih poziva, naj se varujejo razkola v lastnih vrstah. Episkopat izjavlja, da je pripravljen čakati če treba tudi dolga leta, dokler ne doseže izpremebo zakonov o veri. Dokler to ne bo doseženo, se verske funkcije v cerkvah ne bodo vršile. Episkopat sedaj ne upa na nikakoli zboljšanje položaja, ker vlada neče popuščati, marveč je trdno odločena, da uveljavi vse sedanje zakone. Tristo učiteljev in učiteljic je bilo opuščenih, ker se niso držali vladne okrožnice glede verskega vprašanja.

Neurje v Ameriki

NEW ORLEANS, 28. Huda nevihta je povzročila smrt štirih oseb. Vihar je nekaterim hišam odtrgal strehe in poškodoval poljske nasade. Škodo cenijo nad en milijon dolarjev.

Odgovor bolgarske vlade na kolektivno noto

Izjave dr. Ninčiča - Besedilo že ne more biti objavljeno - Zanimanje poslancev Anglije, Francije in Čehoslovaške

BEOGRAD, 28. (Izv.) Tekom današnjega dne je vladalo v diplomatskih in političnih krogih veliko zanimanje za bolgarski odgovor na kolektivno noto, ki ga je, po vestih iz Bukarešte, izročila sofijska vlada včeraj predstavnikom Jugoslavije, Romunske in Grške.

Jugoslovensko zunanje ministrstvo je izjavilo, da je nota bolgarske vlade prispela iz Sofije šele danes dopoldne; prispela je z zamudo, ker je bila železniška proga nekaj časa prekinjena.

Zanimanje za bolgarski odgovor je zelo veliko. Dopoldne so posetili zunanega ministra dr. Ninčiča poslanci Anglije, Francije in Čehoslovaške, ki so se informirali o vsebini odgovora. V zvezi s tem je tudi sestanek dr. Ninčiča s finančnim ministrom Peričem in s šefom javne varnosti. Novinarji doznajajo, da je nota precej dolga in po vsebini umerjena. Odgovor vsebuje navedbe bolgarskega vojnega ministra generala Vilkova in ostale odredbe, izdane zadnje čase s strani bolgarske vlade radi prestopanja bolgarskih teroričnih tolp na jugoslovensko ozemlje.

Dr. Ninčič je bil napram novinarjem ves dan zelo rezerviran. Izjavil je, da ne more o odgovoru ničesar povedati, dokler se ne posvetuje z ministrskim predsednikom Uzunovićem, ki bo jutri prispel iz Jagodine v Beograd. Dostavil je, da se mora posvetovati tudi z zunanjim ministrom Romunske in Grške. Zato še ne more objaviti besedila bolgarskega odgovora. Dr. Ninčič je zatrdil novinarjem: «Odgovor ne vsebuje nič takega, da bi morali mi takoj odgovoriti. V štirih ali petih dneh se sestanemo v Ženevi in bomo o odgovoru razpravljali z zastopniki Grške in Romunske».

Zelo ugleden diplomat je podal noznanje naslednje izjave: «Kakor znano je bolgarska vlada končno vendarle odgovorila. Odgovor pa vsebuje nekatere netočne trditve, vsebuje pa tudi obljube, katerih izpolnitev bo mogoče videti šele tekom časa. Nekateri so trdili, da hoče bolgarska vlada spraviti spor pred Družbo narodov. Te zahteve ni v not. Toda mi in naši zavezniki smo pripravljeni, da spravimo zadevo pred mednarodni forum, če odgovor ne bo povsem zadovoljiv. Sicer pa treba reči, da se kaže Bolgarska v svojem odgovoru zelo koncilijantno».

Jutri zvečer odpotuje dr. Ninčič na Bled poročat kralju o zunanjem političnem položaju in o odgovoru bolgarske vlade.

Burov na pojde v Ženevo

BEOGRAD, 28. (Izv.) V diplomatskih krogih zatrjujejo, da bolgarski zunanji minister ne pojde v Ženevo, ker je potrebna njegova navzočnost doma radi napetega razmerja s sosednimi državami. Vodja bolgarske delegacije bo finančni minister Molov.

Pred povratkom Nikole Pašića

Misija Milutina Dragovića - Pašićevci žele Pašića na vladi

BEOGRAD, 28. (Izv.) V večernim brzojavkom je odpotoval v Monte Carlo Milutin Dragović, eden največjih zaupnikov Nikole Pašića. Njegov odhod je vzbudil v političnih krogih mnogo zanimanja. Sodiijo, da je Dragović odpotoval k Pašiću zato, da pripravi vse potrebno za njegov povratak v Beograd in zato, da bi Pašić spet prevzel ministrsko predsedništvo.

Včeraj je Dragović dvakrat konferiral s Pavlom Radićem, nato pa še z zunanjim ministrom dr. Ninčičem; danes pred odhodom je imel daljšo konferenco s predsednikom narodne skupščine Trifunovićem. V političnih krogih zatrjujejo, da bo Dragović v Monte Carlu podal Pašiću podrobno poročilo o položaju v Beogradu in o želji pašićevcev, da bi Pašić spet prišel k vladnemu krmlu.

Vprašanje ratifikacije nettunskih konvencij

BEOGRAD, 28. (Izv.) V političnih krogih govore, da nettunskih konvencij ne bo mogoče ratificirati dokler se dr. Ninčič ne povrne iz Ženeve. Zato ratifikacije še ne bo ves prihodnji mesec, tudi če bi se narodna skupščina v tem času sestala.

Trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Anglijo

BEOGRAD, 28. Kakor poroča ministstvo za zunanje zadeve, je jugoslovenska delegacija v Londonu končala pogajanja z zastopniki angleške vlade glede trgovinske pogodbe. Pogodba je parafirana in bo v najkrajšem času ratificirana. Jugoslovenska delegacija je po zaključitvi pogajanj odpotovala v Bruselj, da tudi tam prične pogajanja za zaključitev slične trgovinske pogodbe z Belgijo.

Nikake tajne pogodbe med Beogradom in Atenami

Dementiranje jugoslovenske in grške vlade

BEOGRAD, 28. Agencija Avala objavlja sledeče: Francoski komunistični dnevnik «Humanité» je pred nekoliko dnevi pisal, da sta Jugoslavija in Grčija sklenile neko tajno pogodbo. Ta vest je brez vsake podlage. Politična pogodba, ki je bila nedavno sklenjena med Jugoslavijo in Grčijo v Atenah, bo v kratkem objavljena ter registrirana pri tajništvu Družbe narodov v Ženevi. Ta pogodba ni naperjena proti nikomur in se oslanja na duh pakta Družbe narodov.

ATENE, 28. Atenska agencija zanika vesti inozemskih listov, da bi med Jugoslavijo in Grčijo sklenjena politična pogodba vsebovala kakšno tajno klavzulo. Ker bo navedena pogodba registrirana pri Družbi narodov, je jasno, da ne more vsebovati nikakih tajnih določb.

Plastiras in Kondilis

BEOGRAD, 28. General Kondilis je ob priliki prihoda generala Plastirasa izjavil dopisniku solunškega lista «Nea Alikes», da ima sicer general Plastiras sedaj pravico vrniti se v domovino, ne bo pa imel pravice mešati se v notranje zadeve; posebno pa ne sme misliti na kakšne osterje akcije proti Pangalos, ki bo sojen po državnem zakonu in samo po zakonu.

Nemci dementirajo vest o gradnji podmorskih čolnov

BERLIN, 28. Vlada dementira vest, katero je priobčila Chicago Tribune, da se v Nemčiji izdelujejo podmorski čolni.

Sto Indijcev utonilo

KALKUTA, 28. Velik čoln, v katerem se je vozilo kakih 100 domačinov po reki Megna se je prevrnil. Rešilo se je samo šest oseb.

Strasna nesreča v rudniku

JOHNSTON (Pensilvanija), 28. Včeraj se je v Clyverovem rudniku vžgal premovalni plin ter povzročil silno eksplozijo. Do sedaj so izveкли izpod zemlje 30 trupel. Nekaj rudarjev se je rešilo, pa so vsi hudo poškodovani. Sedaj pogrešajo še 14 rudarjev.

Izvršitev smrtnih obsodb na Turškem

ANGORA, 28. Včeraj so bili obsojeni na smrt na večalnih bivši ministri Džavid beg in Nazim paša ter bivši poslanci Himi beg in Naid beg, ki so bili obdolženi veleizdaje. Eksekucija se je izvršila še istega dne.

Pismo iz Jugoslavije

Ljubljana, 27. VIII.

Smo zopet enkrat v dobi kombinacij, in sicer dokaj nezanimivih in že stokrat ogledanih. Zanimivejše kot kombinacije same pa je njih ozadje. Vidi se, da ne gre več samo za novo grupacijsko strank in političnih voditeljev, temveč da je vse naše dosedanje notranje politično življenje v težki krizi, in sicer tako težki, da se vedno bolj množijo glasovi o nepotrebnosti vsega našega parlamentarizma.

Nadvse naraven pojav so ti pesimistični glasovi o našem parlamentarizmu, kajti zaključuje se stara doba, pričenja se šele otvarjati nova in zato ni še tu stranke, ki bi se že uveljavila kot nosilčica nove misli. Smo v najbolj kritični dobi prehoda in zato tudi parlament ne more imeti one sile, ki bi jo sicer moral imeti. Stare stranke in njih gesla so izgubila privlačnost, novi strankarski formaciji pa še ni in zato je vse v pričakovanju na razvoj dogodkov, zato pa tudi ni nikjer odločilne geste. Čaka se, to je najtočnejši znak sedanje naše notranje politike in v tem znaku je tudi zapovedana vsa slabost naše skupščine.

Ne morejo se odločiti radikali na nobeno stran in ne morejo se odločiti druge stranke. Zakaj čisto druga situacija je, če se vrne Nikola Pašić zdrav in čil v Beograd, ali pa če se vrne slaboten in nesposoben za delo. Če se vrne zdrav, potem bo zopet okrepljeno njegovo krilo v stranki, če se vrne pa slaboten, potem se razvije še v večji meri boj za njegovo nasledstvo. In ta boj bo obvladal vse drugo naše življenje.

Nadaljni razvoj političnih dogodkov pa ne odvsi samo od zdravja Nikole Pašića, temveč tudi od zdravja Ljube Jovanovića. Zakaj tudi boj med pašićevci in jovanovičevci se ni dobojevan. Nasprotno je več kot verjetno, da bi bil Ljuba Jovanović, če seveda popolnoma ozdravi, eden najbolj resnih kompetentov na Pašićevo nasledstvo in da ima še danes Ljuba Jovanović tako močno pozicijo, da se je mogel spustiti v boj s Pašićem.

Ves problem Jugoslavije je pač v tem, kako najti dober sporazum med gospodarskimi interesi Srbije in prečanskih krajev. Tak sporazum more narediti le človek, ki pozna Srbijo ravno tako dobro kot prečanske kraje in

ki more nastopiti za prečanske interese, ne da bi se mu bilo treba bati očitka, da je proti Srbom.

V zadnjem času se trudi g. Uzunović, da bi zopet konsolidiral radikalno stranko in da bi ta zadobila svojo staro disciplino. Enako se trudi g. Maksimović, da čeprav za ceno majhnih operacij uvede disciplino v stranki. Brez vsega pa je jasno, da se to more posrečiti le, če prevzame radikalna stranka politiko svojega centra, ki je najnaravnejši kompromis med pašićevci in jovanovičevci. S tem pa se je radikalna stranka dejansko močno približala demokratu in zato je naravno, da so zopet oživele kombinacije o radikalno-demokratski koaliciji. Predpogojev za tako koalicijo bi bilo mnogo, ker programatičnih razlik med obema strankama ni mnogo, ali skoraj nič. Obe stranki deli le boj za politično moč in v tem je pravzaprav edina razlika.

Danes je ta razlika močna, ker na eni strani ne rabijo radikali še resnično podpore demokratov, temveč samo v toliko, da z grožnjo bližnje koalicije z njimi pritiskajo na Radića. Naj se še tako zagotavlja, da je radikalno-radikalna koalicija trdna, vendar je njena razpoka že danes jasno vidna. Ta razpoka se imenuje dr. Nikić. Niso radikali tisti sentimentalni ljudje, ki bi se zaljubili v lepe oči dr. Nikića, temveč oni so hladni računarji, ki pravijo, da jim bo dr. Nikić v slučaju razpada sedanje koalicije silno prav prišel. In če nečjejo radikali dr. Nikića na noben način žrtvovati, potem je jasno, da smatrajo radikali, da čas, ko se sedanja koalicija razbije, ni niti tako daleč.

Vse to je vzrok, da je naša notranja politična situacija tako mrtva in da je še vse v čakanju na bližnje dogodke. Jasno pa je, da ta tišina ne more trajati dolgo in da smo na pragu novih in zanimivih dogodkov.

Vendar pa to čakanje ni čisto brezplodno. Zakaj to čakanje nam je dalo dobre resorne ministre, in to se že danes dosti občuti. Finančni minister dr. Perić z vnuemo deluje na zboljšanje proračuna in dosege je že prve velike uspehe. Nepotrebna oddeljenja se odpravljajo, uprava se zboljšuje in dohodki se vsled zboljšanja davčne službe v Beogradu in Srbiji večajo. Enako kot dr. Perić dela z vnuemo tudi železniški minister dr. Vasa Jovanović, ki bo skoraj veljal kot najboljši železniški minister, kar smo jih imeli, kakor si je pridobil že sloves najboljšega trgovinskega ministra dr. Krajača. A tudi drugače se je delo v ministrstvih zboljšalo in tudi Slovenci z z ministrom Pucljem doprinesli svoj del.

Najvažnejša ministrstva so v dobrih rokah in to je stokrat važnejše, kakor pa so vse strankarske kombinacije in zato se ni bati za napredek in konsolidacijo Jugoslavije.

R. S.

Zamenjava starih hranilnih vlog pri avstrijski pošti hranilnici

Na razna vprašanja dajemo sledeče pojasnilo:

Ze leta 1921. je izšel odlok-zakon, ki obljublja zamenjavo starih avstrijskih poštno-hranilničnih vlog v prilog italijanskim državljanom v izmeri 60%. Meseca marca 1924. so se morale vložiti prijave za zamenjavo s tozadevnimi listinami (hranilna knjižica, konto-korentni izvizek itd.). Zdi se, da je stopnja zamenjava hranilničnih kron v lire v končni stadij. Poštno ravnanje v Trstu je sporočilo, da se prične najkasneje v septembru z izdajanjem novih italijanskih hranilnih knjižic, glasečih se na lire. Stranke sicer ne pridejo takoj do denarja, kajti hranilne vloge se ne bodo smele celih šest mesecev po izdajanju hranilne knjižice dvigniti in komaj po preteku te dobe bo lahko prišel hranitelj do denarja.

Terjatve, ki se zamenjajo, so sledeče: a) vloge pri avstrijski pošti hranilnici na hranilno knjižico ali konto korent, ki so se izvršile pred 26. marcem 1919. in ki se dotlej niso dvignile.

b) plačila na kontokorent, ki so bila oddana pred 26. marcem 1919., toda se niso izvršila iz kateregakoli vzroka.

c) plačilni nalogi, ki jih je izstavila avstrijska pošta hranilnica v dobro neki stranki, ki jih pa ta do 26. marca 1919. ni rešila.

Italijanski državljani starih in novih pokrajin, tudi oni, ki so dosegli italijansko državljanstvo no opciji, dobe zamenjane avstrijske naložene krone v lire in sicer v izmeri 60%. Vse eno je, ali prebiva italijanski državljani v Italiji ali v inozemstvu, samo da se je bila priglasi njihova terjatev do 15. februarja 1924., če bivajo v Italiji, in do 31. marca 1924., če bivajo hranitelji v inozemstvu.

Inozemci, ki so bivali v Italiji in ki so pravočasno priglasi svoje zahteve, dobe zamenjane avstrijske v poštne hranilnici naložene krone v izmeri 40%.

DNEVNE VESTI

Enoten kruh

S 1. septembra se bo začel izvajati zakon o enotnem kruhu, kakor smo že poročali. Novi zakon predpisuje, da se bo morala delati v bodoče moka na ta način, da se porabi kot moka vsaj 85% žita. Pri žitu, katerega hektoliter ne dosega težine 78 kg, bo dovoljeno mleto na 80%. Isti zakon prepoveduje pečenje in prodajanje kruha iz drugačne moke, nego jo predpisujejo nove določbe. Kruh se bo peklo v komadih, ki ne bodo smeli tehtati nad 200 gramov. Finejša moka se bo smela uporabljati le za testenine. Izdelovanje slaščic in finega kruha je prepovedano, a dovoljeni bodo tudi v bodoče biškoti iz enotne moke.

Moka za izdelovanje kruha se bo prodajala v plombiranih vrečah. Na vrečah mora biti naveden mlin, iz katerega moka prihaja, ter odstotek moke, ki se je dosegel pri mletju.

Pod predsedstvom tržaškega prefekta gr. uff. Gasti-ja so se vršile pretekli teden seje pokrajinske komisije za nadzorovanje živil. Razpravljali so o predpripravi za izvajanje novega zakona. Komisija je sklenila med drugim, da se ustanovi posebna podkomisija, ki naj ugotovi, koliko bele moke imajo v zalogi mlini, pekarni, slaščičarne ter zaloge in prodajalne v pokrajini. Komisija ima poskrbeti za to, da se ugotovljena moka razdeli v razmerju s potrebo med posamezne pekarni, tako da ne ostanejo nekatere brez moke, medtem ko bi jo imele druge več, nego je potrebujejo. Za predsednika te podkomisije je bil izvoljen g. Giuseppe Sporen, prefekturini komisar pekarskega konsorcija, a za člane g. Ernest Visentini, ravnatelj Delavskih zadrug, in gospod Higin Kaloper.

Tukajšnja prefektura je izdala dne 27. t. m. odlok, s katerim se ustanavlja ravnokor omenjena podkomisija. Z istim odlokom se nareja, da morajo vsi mlini, pekarni, slaščičarne, zaloge in prodajalne bele moke naznaniti predsedniku komisije g. Sporenju, Piazza Ponterosso 5, I., pismeno do 6. septembra, koliko bele moke je bilo v njih posesti dne 4. septembra t. l. Pri teh napovedih naj se označi znamka moke in mlin, iz katerega je prišla.

Odlok nalaga končno podkomisiji, da ukrene vse potrebno, da se ugotovljene količine moke razdelijo med posamezne obrate v smislu ministrske naredbe št. 5477 od 25. avgusta 1926.

Zvišanje poštnih pristojbin za ekspresne in priporočene pošiljave

S 1. septembra t. l. bo v notranjosti kraljevine in v odnošajih z republiko S. Marino ter kolonijami zvišana ekspresna pristojbina od L 0.70 na L 1.25. Z istim dnem bo povišana tudi pristojbina za priporočena pisma od L 0.70 na L 1.25. Radi tega bo tudi odškodnina za izgubljena priporočena pisma zvišana od L 15 na L 25.

Nove ekspresne znamke za 1.25 bodo prišle v promet šele proti sredi septembra. Do tedaj treba prilepiti na ekspresne pošiljave ekspresno znamko za 70 cent, in ji dodati še navadno znamko za 55 cent.

KONZULSKI EKSEKUTIV

Dne 13. avgusta 1926. je bil podeljen g. Vladislavu Saviću kr. eksekutur, ki ga pooblašča za vršitev poslov generalnega konzula kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev s sedežem v Trstu.

Iz Barkoveli

Danes praznujemo tu praznik svetega Jerneja, patrona naše fars. Ob tej priliki se vrši danes jutraj cerkvena slavnost s procesijo. Naš č. g. župnik je za to priložnost prav lepo oblečel našo cerkev ter dal napeljati v cerkev tudi električno luč. Farani mu smo za njegovo prizadevanje jako hvaležni, ker vidimo, da se res trudi, da bi živel med nami kakor njegov častiljivi in obče priljubljeni prednik.

Iz urada Pol. dr. "Edinosti" v Trstu

Apolonija Perhave - Gaberče: Starišem vojaka, ki je umrl v vojni službi ali na posledicah, ki so v svezi z isto, kateri pa je zapustil tudi vdovo ali otroke s pravico do vojne pokojnine, pritiče glasom člena 42. odloka št. 1491 posebna vzdrževalnina v meri ene tretine navadnega nakazila, kakor jo določa člen 37 istega odloka. Da povzamemo: Vaš sin je bil oženjen, zato Vam ne pritiče voj. pokojnina, pač pa vzdrževalnina. Znesek, ki se Vam nakazuje, je pravilno odmerjen.

Karel Pečarič - Koper: Pridite v urad podpisati že pripravljeni rekurz.

Franciška Perhave - Ležec: Poslala ste nam pozicijsko številko, a nam manjkajo še osebni podatki. Pošljite jih z obratno pošto.

Važno za družine padlih a.-o. vojakov! Pred osmimi leti je končala svetovna vojna, pa vendar so še stariši, vdove, sirote ali sorodniki umrlih bivših a.-o. vojakov, ki do danes niso vložili prošnje za doseg vojne pokojnine.

Opozarjamo, da rok za vlaganje tožadnih prošnij poteče dne 1. oktobra 1926. Kdor ni ukrenil potrebne, naj brez odloga pride v naše tajništvo s potrebnimi dokazilnimi listinami o smrti ali izginjenju vojaka, da mu bomo sestavili formalno prošnjo.

Prizadeti, počurite se! **Katarina M. - Materija:** Odpravnina v slučaju novega zakona pritiče le vojnim vdovam vojakov, ki so služili v italijanski armadi.

Fran Ballé - Miličič: Prejeli smo listine, na eni pa moramo preskrbeti potrebno legalizacijo, nato bomo odpremili stvar na pristojno mesto.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG

23. 8. 1926.

Danes je trg imel nekoliko drugačno lice kot sicer. Sadni del je v marsičem popustil a zelenjadni za spoznanje narastel. Ze zadnje dni je kazalo, da bo moral sadni trg odnehati, kajti trgovanje s sadjem je v marsičem presegalo potrebe Trsta, vsaj v kolikor se to tiče breskev, ki služijo edino kot posladek. Res, da so se zato jabolka nepričakovano dvignila — danes n. pr. so jabolka življala med sadjem največje zanimanje — a te ne morejo, če radi cene, dati trgu življenja, ki to ga v zadnjem času dajale breskve. Ni sudi s tem se rečeno, da je kupčija za breskvami že popolnoma zamrla — nasprotno — lep sad je še vedno lekan. Poleg drugega so se spravile v osredje češplje, toda njih cena se straši — zato zanimajo le še preprodajalce. Hruške so vedno enake — zdi se pa, da bodo v najbližnjih dneh precej padle. Zaenkrat je sedaj najbolj upoštevano domače sadje, posebno kar se tiče jabolk. Posebno se kupci zanimajo za jabolka kanadske vrste, ki dehaajo iz okolice Krajne vasi in Skopega na Krasu. Tudi izredno lepo grozdje obeta lepo kupčijo — za sedaj je radi cen še precej mrtva. Fig je bilo zelo malo, kar je v oči gledal zadnji burji precej čudno. — Melone so priložnostni sad našega trga in ista tako indijske fige.

Glavnega predmeta zelenjadnega trga — krompirja — je bilo danes zelo, zelo malo. Bil je le istrski. Količinsko narašča zelje — a zaostaja v povpraševanju. Najzanimiveje je trgovanje s paradižnikom. So pač zadnji dnevi in ta sad je sedaj najbolj pripraven za vkuhanje. Je ves temnordeč, kar znači, da se ga v naravnih oblikah ne more hraniti. Danes ga je došlo do 150 kvintalov. Velikanske množice bledesa, ki nima uradne cene, so bile razprodane. Tako tudi pesa.

Vendar pa trg še vedno nima pravega jesenskega lica, četudi so razmere za to precej ugodne. Vidi se jasno, da je trg odvisen od zaledja, ki ne more še dati istemu jesenskih pridelkov, ker je še prezdgal. Pričakovanje je na prvo polovico oktobra, ko bodo morali biti že vsi pridelki na trgu.

Cene na današnjem trgu so bile sledeče: Zelenjava: Solata 100—200; radič 70—320; kumare 70; pesa rudeča 40—60; pesa bela 30—40; korenje 70—80; zelje belo 90—120; vrzote 60—100; fižol v stročju zelen velik 40—70; fižol v stročju zelen mali 160—200; fižol v stročju za lučenje lisast in svetlorumen 110—230; fižol nov 180—220; melancane 60—100; paprika 100—160; krompir 50—55; grah 200—250; paradižnik 15—40; spinača 60—200; buče 60—120; česen 140; čebula 50—70.

Sadje: Breskve 60—450; češnje 100—160; hruške 80—380; jabolka 80—140; grozdje 120—280; melone 40—80; figa 70—150; indijske fige 50—80; limone 20—35 L za zaboj.

Pšenica narodna 211—212; Moka bela 00 325—330; Moka bela 0 315—320; Moka bela 1 230—235; Otrobi debeli 105—107; Otrobi drobni 104—106; Koruza: domača 124—125; Plata rumena 113—116; Plata rudeča 118—120; Podonavska rumena 112—114; Koruzna moka: Koruzni zдроб "Bramota" 148—150; Koruzni zдроб "Fioretto" 140 do 145.

Oves: domač nov 133—140; inozemski albanski 128—129; Rž: 147—152; Ječmen: domač nov 140—145; Seno: Aleksandrija 70—75; Desenzano 64—66; Forli 60—65;

Jajca: Desenzano (za 100) 70—75; Oleggio (za 100) 70—72; Trst, albanska 60—62; Trst, furlanska 72—74;

Maslo: Trst, Tolminko čajno 18.50—19; Maslo Trst Casone 17—17.20; Maslo Trst, domače 15—15.50;

Sir Trst, tolm. polnomasten 11—11.50; Sir Trst Vivaro polnomasten 14—14.20; Na žitnem trgu malo prometa; koruzi so cene stalne, kupuje se le potrebno, Jugosl. blago ne more konkurirati radi visoke valute. Za belo moko ni zanimanja. Nekoliko povpraševanja po siru.

Vivaro najde vedno kupca, ker po obliki in kakovosti prekaša tolminskega.

TELESNA VZGOJA

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE

uradno poročilo.

Tržaško prvenstvo:

Na podlagi člena 118. se odvzame izkaznica igralcem: Šteblaju Alojziju in Saksidi Ludviku. Finalissima na trstenem igrišču se razvijati ter smatra za dobljeno od M. D. Prosavete 2-0. Odobri se tozadeven priziv Prosavete ter proglašja ista za nogometnega prvaka tržaškega okrožja za leto 1926.

Poziva se Adria, da vrne izkaznici gornjih igralcev.

Kazni: kaznuje se igralec Koban (Prosaveta) z enoletno izključitvijo radi dejanskega napada na funkcionarja S. U.

Koopiranje: Koopira se v odbor S. U. g. Luini Mirko in g. Žagar Zivko.

Društvena pravila: Opozarjajo se članice a zlasti one, ki imajo hazena družine, da se bo sedanjí odbor strogo držal društvenih pravil in isto izvajal z vso doslednostjo.

Odšajajočim sotrudnikom g. Sosiču in Lahu se S. U. zahvaljuje za njihovo vztrajno in požrtvovalno delovanje na sportnem polju.

T. V. HAZENA.

Seja 18. avgusta 1926.

Odobrene tekme: Odobri se tekma Adria-Prosaveta 9:1 v prid Adria, odigrana v dveh presledkih in sicer 6:1 in 3:0.

S. D. "Adria" se proglašja za prevladujočo tržaškega okrožja za leto 1926.

Končno uradno redovanje:

Ime društva	A.	T.	V.	L.	J.	Z.	T.	Z.	E.	R.	K.	Točke
S. D. Adria-Trst	4	4	0	0	45	4						8
M. D. Prosaveta-Trst	4	2	0	2	34	15	4					4
S. D. Primorje-Trst	4	0	0	4	1	61						0

T. V. H.

Sportno D. "Primorje" na Prosavetu priredi v nedeljo 12. septembra "Sportni dan" s sledečim sporedom.

1) Kolesarska dirka (približno 120 km.)

2) Tek 5 km

3) Nogometna tekma.

Dirke se lahko udeležijo vsi kolesarji dirkači, vseh sportnih društev včlanjenih v "Sportnem Udrugu" in tudi prosti. Ti poslednji pa samo iz tistih krajev, kjer sportno društvo še ne obstoja.

Proga kolesarske dirke je sledeča: Prospek — Gorjanko — Komen — Ribemberg — Dorenberg — Bature — Sv. Križ-Cesta — Ajdovična — Vipava — St. Vid — Rasdort — Senoštete — Divrta — Lokve — Bazovica — Opčine — Prospek.

Prijave: za kolesarsko dirko je odposlati na S. D. "Zimorje" na Prosavetu g. Vladimir Čibic najkasneje do 11. septembra. Isto velja za tek.

Pravilnik kolesarske dirke in druge podrobnosti priobčimo pozneje. Toliko na znanje vsem sportnikom.

S. D. ADRIA.

Za danes napovedani občni zbor se prenese radi tehničnih razlogov na nedeljo 5. IX. — Komisar.

M. D. Zarja, Rejca.

Danes ob 14. uri se anidejo nogometaši pri rojanskih obokih.

M. D. Sv. Ivan.

Danes važen sestanek nogometašev ob 10. uri pred društvenimi prostori. Polnočevitost in točnost!

M. D. Zarja, Bazovica - S. E. Jadran - Kozina.

Današnje srečanje med omenjenima četama obeta biti zelo zanimivo. Tekma prične ob 16. uri na igrišču M. D. Zarja v Bazovici. Upamo, da bo občinstvo podprlo mlado in agilno četo M. D. Zarje, ki si je že za drugo tekmo izbrala tako ostrga nasprotnika, in v velikem številu obiskalo tekmo.

Igrišče Obzor.

Ob 15. Rocol - Concordia; ob 17. Obzor - Prosaveta. Po dvomesečnem potovanju odvisi "Obzor" danes zopet svoje igrišče. Naši ga bomo v prijateljski tekmi z zmagačcem prvenstva S. U. M. D. Prosaveta. Kdo bo zamudil priložnosti videti prvaka v prvi tekmi po prvenstvu? Čisto gotovo noben sportnik, kajti tekme med Prosaveto in Obzorom so bile vselej najlepše, nudi pa občinstvu vedno dovolj sportne užitke, ker sta to dve moči, a obenem nad vse havalistični četi. Obzor, kateri nastopi po dvomesečnem potovanju in v popolnoma novi formaciji, bo gotovo napel vse svoje moči, da izbrše svoj zadnji poraz z isto četo. Ta tekma začne ob 17. uri, pred to tekmo se srečata v prijateljski tekmi Rocol — Sparta. Tudi ta tekma obeta biti nad vse zanimiva.

M. D. Rocol.

Ob 14. igra II. četa proti rezervam Sparte. Kapetan naj skrbi, da bo močivo točno na igrišču.

Ob 15. in pol M. D. Rocol I. — M. D. Sparta-Skedenj. Sledeči igriščni pari bodo točno na mestu: Gustinčič Meto. — Krešič, Radam I. — Vatovec, Lah I. Babič, Kaligari, Preprost, Lah II., Sila, Rojc.

Iz tržaškega življenja

Zabavna vožnja s čolnom, ki bi bila skoro tragično končala

«Hvali morje, a drži se na suhem», pravi neki mornarski pregovor in mar

sikdo je že imel priliko, da se je preprical o njegovi resničnosti. Ko bi se bili 18-letna Ana S. in 16-letna Rina T. ravnali po njem, bi predvčerajšnjim ne bili doživeli nevarne prigode, ki jima je brezdvomno precej zagrenila veselje do morja. Predvčerajšnjim popoldne sta se mladi prijateljici kopali v kopališču Javnih skladišč v prosti lukii V. E. III.

Deklici sta sprva brozgali v plitvi vodi ob bregu, a čez nekaj časa jima je prišlo na misel, da bi se nekoliko popeljali s čolnom. To hrepenenje jima je bilo kmalu izpolnjeno. Najeli sta v kopališču čolnček ter veselo odveslali ob bregu. Sprva je bila vožnja zelo prijetna; čolnček je plaval in poskakoval na majhnih valovih, da je bilo veselje. Toda medtem je veter, ki je ves čas pihal ob brega, postal bolj močan. Kmalu sta deklici s strahom dognali, da ju veter žene na odprto morje in da ne moreta več ravnati čolna, ki je že začel zajemati vode. Njun položaj je postal že zelo nevarjen, ko sta dva mladeniča, ki sta veslala v bližini s svojima sportnima čolnoma, čula njune obupne klice na pomoč. Uvidevši zadrego deklic, sta jima prihitela na pomoč. Dočim je eden privezal čoln, v katerem sta se nahajali deklici, k svojemur in ga tako skušal zavleči k bregu, je drugi hitel iskati pomoči v kopališču. Ker mu je tamošnji čuvaj odvrnil, da se ne more oddaljiti iz kopališča, je mladenič nato odveslal proti nekemu barkovlanskemu ribiškem čolnu in obvestil ribiče o nevarnosti, ki je pretila deklicama. Ribiči so takoj odpluli proti označenemu mestu, da bi rešili deklici in veslača, ki so se zaman borili z močnim vetrom. V času, ko se je to godilo, je plul v pristanišče jugoslovenski parnik «Kumanovo». Na krovu so zapazili nevarnost, ki je pretila čolnoma; kapitan je takoj ustavil parnik in dal spustiti v morje čoln, ki se je naglo približal ponesrečenima čolnoma. Deklici in mladenič so bili rešeni in prepeljani na krov parnika. Ko je parnik pristal ob pomolu «Bersaglieri» sta prijateljici najeli avto ter se vrnile v kopališče, se oblikli ter se podali domov zadovoljne, da je imela njuna prigoda na morju tako srečen konec. Menda se pa v bodoče ne bosta spuščali zlepa na take izlete...

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

SEJMI NA GORIŠKEM

od 30. avgusta do 5. septembra 1926.

Dol-Otlica: 5. septembra (kot prva nedelja v septembru); **Gorica:** sv. Jerneja sejem traja štirinajst dni in se konča komaj 6. septembra.

Odprte lekarne

Danes 29. avgusta bodo odprte v našem mestu sledeče lekarne: ves dan z nočno službo ves prihodnji teden: Pontoni, Via Rastello 26; do ene ure popoldne pa: lekarni Gironeoli, Carducci 12. in Kurner, Corso Vitt. Emanuele 4.

Neupravičena razprodajalca

Te dneve sta hodila okrog dva gospoda in prodajala slike kakor tudi kolarje. Izjavljala sta povsod, da sta odposlanca fašistovske zveze. Izkazalo se je pa, da ju ni nihče v to pooblastil in da sta se sama imenovala za odposlanca in zaupnika fašistovske zveze, samo da bi jima več kalinov sedlo na nastavljene limanice. Oddala sta se oblasti in sta Rigo Josip in Cristofoli Renzo, oba iz Benetk.

ROMARJI

iz Jugoslavije, ki bi se imeli pripeljati jutri, da posetijo božjo pot na Sv. Gori pri Gorici, so morali romanje odložiti, ker se ni moglo urediti vprašanje vizumov potnih listov.

KOMEN - SVETO

V sredo, dne 1. septembra, na god sv. Tilha, svetkega patrona priredi komenska mladina skupaj z Bralnim in pevskim društvom «Draga» lepo vrtno prireditev v Svetem. Na sporedu je 5. dejanka «Matiček se ženi» — prireditev se vrši pač ob času izprosite mož dekletom in fantom žene — pevske točke, deklamacije itd. — Med odmorji igra domača godba. Začetek ob 4. uri popoldne.

BRJE NA VIPAVSKEM

Zidanje cerkve in prispevki

Gospod urednik! Prosim Vas vljudno malo prostora v cenjeni «Edinosti» za odgovor «muhaštim dolenjim Brejcem», «požrtvovalnim gorenjim Brejcem».

Da, cerkev zidajo in upanje je, da jo spravijo pod streho. A drugo vprašanje je, ali je bila ta cerkev tako nujno potrebna? Vsi brez izjeme tožimo o silnih davkih, posebno pa čuti vsak ribemberški občan še posebej to breme. Na Brjah, ki štejejo približno 700 prebivalcev in kjer ni posebnega blagostanja, hočejo sami sebe obremeniti za «malenkost» par sto tisoč lir. Sicer pa — svobodno jim — oni, ki so se obvezali prispevati za zidanje cerkve — že vedo, da lahko prispevajo!

Drugi pa — to so oni «muhašti Brejci», ki se nočejo obvezovati za prispevke, niso nevoščljivi «požrtvovalnim», prepuščajo jim radi to čast in tudi veselje — da si zadovoljujejo posestvo in da delajo nešteto «rabot». Pač pa protestiramo mi «muhašti», da se uporablj

denar, ki se je nabral pri raznih prilikah in v druge namene, za zidanje cerkve. Zakaj ne prispeva cerkev za zidanje nove cerkve? Cerkev sv. Martina na Brjah ima mnogo posestev.

To so glavni in samo gospodarski razlogi, da se mi «muhašti» ne družimo s «požrtvovalnimi» pri zidanju cerkve. Ne tako važen razlog je pa to, da ste hoteli in ste tudi zidali cerkev na tako neprimadnem kraju. Če hočete biti trmasti Vi, si smemo dovoliti isto tudi mi. Vaši potomci se Vam bodo smejali, da ste postavili cerkev v — mlako!

No, kar je — je! Ko bo cerkev končana — dovolili si bomo hoditi tudi mi vanjo. Seveda se ne bomo mogli naslanjati ob naših imenih, ki ne bodo vklešana z zlatimi črkami v kamen — samo Vaša imena bodo blestela tam — a tolažili se bomo s tem, da nismo dali fیکا in ne rabote za cerkev, ki ni na primernem kraju.

Svetujemo Vam pa še enkrat: ne rabite onega denarja za zidarje!! — Muhašti doljni Brejci.

Opomba ur.: V «Edinosti» pretekle nedelje smo priobčili članek, v katerem se dotični naš dopisnik zavzema za zgradbo nove cerkve v Brjih. Prejeli smo pa še en dopis o tem predmetu, katerega tudi priobčujemo, da lahko prizadeti čujejo oba zvona v tej zadevi. List sam pa ne more zavzeti v tem čisto lokalnem vprašanju nobenega stališča.

ČEZSOČA

Opozorilo društvom

Ker namerava v nedeljo, dne 5. septembra t. l. prirediti naše «Bralno pevsko društvo «Polovnik» zanimivo vrtno veselico, pozivamo bližnja društva, da bi na ta dan ne prirejala svojih morda nameranih prireditev. — Odbor.

BILJANA

Smrtna kosa

Biljanskemu županu g. Juši, s katerim se sicer ne skladamo v političnem naziranju, se je pripetila težka nezgoda v družini. Tekom par let mu je preminul že tretji otrok v nežni mladosti. Težko prizadetemu možu izrekamo naše sožalje!

Zahvala.

Društvo «Lipa» se najpriserneje zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je nedeljska prireditev tako dobro uspeła. Posebno se zahvaljujemo bratskim društvom, medanskemu in vipolškemu, za sodelovanje in daljni plavski «Lipi» za množestevilo udeležbo. Hvala tudi listu «Edinosti» za priobčevanje reklamnih vestí. Vsi so s svojo udeležbo pripomogli, da se je naša «Lipa» še bolj razkošila.

VOGERSKO

Smrtna kosa

V bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici je umrl devetnajstletni fant Alojz Beltram iz Vogerskega št. 115 iz znane Beltramove družine. Nenadna bolezen ga je pobrala kar nenadoma in umrl je na posledicah zakasnele operacije. Ker je bil res dober, delaven, pošten in miiren fant, so ga posebno vzljubili vsi

njegovi tovariši in tovarišice. Pogreb danes v soboto ob 9. uri bo pač priča ljubezni in sožalja cele vasi napram preminulemu. V tistem vogerskem pokopališču naj v miru počiva!

PRVAČINA

Društvena prireditev - Telovadni nastop

Prosvetno društvo «Prvačina» priredi danes javno telovadbo, pri kateri bodo izvajali člani, članice, moški in ženski naraščaj zvezne «roste vaje». Sleđla bo orodna telovadba in skupine.

Sodelujejo tudi drugi telovadni odseki. Začetek ob 4. uri pop. Telovadba se bo vršila na senčnatem prostoru za pošto. Prihitite na to telovadno prireditev, nam v zadoščenje, sebi v spodbudo.

BRESTOVICA

Društvena prireditev

Danes bo imelo naše Godbeno in dramsko društvo «Zarja» veliko prireditev na prostem z deklamacijo, petjem, kupletom in večjo dramo: Miklovo Zalog. Sodeluje «Zora» iz Kostanjevice. K obilni udeležbi vabi odbor.

GRGAR

Požar

V petek je bil senik, ki se drži hiše Viktorja Madona, nenadoma v plamen. Od vseh strani so prihiteli vaščani gasiti. Sodi se, da je vžgala kaka iskra iz bližnjega dimnika seno. Dasi je bila pomoč precej hitro na licu mesta, senika niso mogli rešiti. Zgorelo je 300 kvintalov sena, uničena je pa tudi stavba. Škoda se ceni na pet in trideset tisoč lir, ki je deloma krita z zavarovalnino.

VRTOJBA

Blaznež predava

meta, pa popuščamo, da zavise važne naše zadeve od polomljene oziroma svojeglave, stare in dosluhene ure! Pa prihodnjič še kaj.

IZ BOVCA.

Nogometna tekma S. O. «Audax» - Kobarid - S. K. «Čuklja» - Bovec 1:4.

V nedeljo se je vršila v Bovu pričačvana nogometna tekma med S. O. «Audaxom» iz Kobarida in S. K. «Čukljo» iz Boveca. Tekma je pristojevala nad 1000 ljudi. Na igrišču je bila tudi godba. Domačini, ki so tedaj prvič stopili v polni formi pred javnost, so se lepo izkazali in cela tekma potekala z njihovo premočjo. Da poraz «Audaxa» ni bil večji, je zasluga Radinje, ki je bil ta dan v veličastni formi kot vratar.

«Audax» kot prvi napade, toda Bovec se potem svojega centerhalfa kmalu reši vsake nevarnosti in preide na nasprotnikovo igrišče kjer se vzdržijo do osme minute, ko Ostan na pasajo levega krila zamenjuje prvi goal za Bovec. Od tega trenutka je Radinja v trajnem boju — Bovečani ne pustijo in dosežejo kmalu drugi goal. «Audax» zamore doseči le to, da vzdržijo do konca prvega polčasa igro na sredini igrišča.

V drugem polčasu so zopet Bovečani gospodarji žoge. Par, tupatam skoro nevarnih napadov «Audaxa» spreminja v presledkih igro, ki pa ogroža stalno Kobaridce. Krasna forma Radinje. Sicer daje njihovi igri precej hladnokrvnosti in morda je bila tehnična stran igre pri njih boljša. Toda ogenj in življenje je dalo Bovečanom najlepši sad — zmago. V dvajseti minuti drugega časa uide vratarju Bovec prizemni strel. S tem so Kobaridci rešili čast dneva. Toda ko za tem dosežejo Bovečani lep, kombiniran goal. Temu je sledil kmalu četrti, katerega Radinja ni mogel ubraniti, ker je bil trenutek prej zadet v glavo v nevarni igri. «Audax» doseže enajstmetrovko, ki jo Radinja strelja visoko. Tudi druga enajstmetrovka proti Bovečanom ostane brez uspeha, oziroma strel konča pri bovski vratarju. Zopet ima tik pred koncem množica prihko, da občuduje Radinjo, ki odbije v vpadu s prsti v kornec. Konec najde Bovečani v kazenskem prostoru «Audaxa».

Tekma je pustila najlepši vtis in je strokovno razmeroma zadovoljila. Sodi se, da je pri igralcih dovolj podlage za ta sport, ako le ne bo zmanjkalo dobre volje. Po sebo so ugajali Kobaridci, sami mladi fantje. Ta tekma je bila lepa predpriprava za sportni dan «Audaxa» in rezultat ne sme strašiti vrlih Kobaridcev, katerim želimo najboljših uspehov. — Sportnik.

SV. LUCIJA OB SOČI.

Letoviščarji.

Neprestno deževno vreme je zelo vplivalo na to, da v naši vasi do pred kratkim ni bilo skoraj nobenega letoviščarja. Sedaj pa, ko so nastopili izredno lepi poletni dnevi, ne prevozič dnevni, so k nam kar trumoma pričeli prihajati naši vsakoletni gostje, ki se ob lepim dnevi šetajo po naši divni okolici, sričajo sveži zrak, da se navzijejo zdravja in rdečelice, ki naj jim pomaga se boriti proti zaduhlemu mestnemu zraku in vsem boleznim, ki so doma v mestu in katerih mi niti ne poznamo.

Ako greš ob lepem popoldnevi proti Modreju ali Modreju, proti Bači ali pa na postajo — povsod vidiš vse polno sprehajajočih se letoviščarjev.

Pohvaliti moram naše občinare, posebno trgovce in gostilničarje, ki skrbijo na vse načine, da bi čim več letoviščarjev privabili k nam, od katerih imamo vsi precejšnje koristi. Gostilničarji in trgovci za služito ob času, ko so letoviščarji pri nas, v gostilni oziroma v trgovini veliko več, nego ob zimskem času, ko je tu vse mrtvo in pusto; ostali občinari imajo v našem vse so, ki so drugače odveč in vedno prazne, od katerih pa vlečejo sedaj, vsak mesec lepe denarce; kmetovalci pa imajo od letoviščarjev to korist, da jim lahko prodajo mleko, jajca, sadje, krompir in druge poljske prideleke. To pa radi tega, ker si nekatere družine same pripravljajo hrano. Vsak ima torej od letoviščarjev kako korist — le žal, da traja vse to le par mesecev.

Nekaj za kolesarje.

V zadnjem času se je začelo — posebno ponoči — strogo nadzirati vse kolesarje in voznike, da zadostijo vsem predpisom, ki so jako strogi. Posebno pazi na vse kolesarje cestni mojster, ki stanuje v Bači, a ga dobiš povsod. Ako se ne zadosti vsem predpisom, tedaj se mora plačati obzračje globo. Ni ga skoraj dneva, da bi se v tukajšnji okolici kdo ne ogloobil.

Ako nimaš ponoči luči, ako nimaš prave znamke, nimaš zvoncek, ako nimaš dovolj zanesljive zavore, ako prehitro voziš — vse to je prepovedano. Ako te zasači pri enem izmed teh pogoškov cestni mojster, ali pa kak oziroma oziroma finančni stražnik, tedaj si gotovo ob svojih 10 lir.

Radi tega priporočam vsem kolesarjem, naj se strogo varujejo, da ne napravijo kakakega prestopka. Ako pa slučajno koga kdaj zadene nesreča, da mora plačati globo, tedaj naj se ne brani plačati. Pač pa mora zahtevati, da mu oni, kateremu plača, izda tozadevno pobotnico. Brez potrdila ne plačevati, ker bodisi orožnik ali kdorkoli, mora imeti vedno, kadar je v službi, omenjene pobotnice. Ako pa te nima, tedaj pa tudi ne sme od nikogar zahtevati nobene globo.

To sem hotel povedati radi tega, ker se je pred kratkim zgodilo, da je orožnik zahteval od nekega voznika, ki ni imel pri vozu luči, da mu mora klatati 10 lir! Ta je bil takoj pripravljen plačati, a hotel je imeti tudi potrdilo, da je v resnici plačal; omenjeni orožnik pa mu ni mogel izdati pobotnice, ker ni imel tozadevnih tiskovin pri sebi. Radi tega se je takoj izgovoril in se odstranil, ne da bi dobil denarja.

Opozarjam še enkrat vse kolesarje, naj ne kršijo predpisov in ako so oglobljeni, naj strogo pazijo, komu izročijo denar.

Kolesar.

Vest iz Istre

PODGORJE.

Dovolite g. urednik, da Vam sporočim nekaj o veselici, ki se je vršila preteklo nedeljo pri nas. Dolgo sem čakal, da se kdo oglasi v «Edinosti»; ker se dosedaj ni, Vam poročam jaz o tem lepem dnevu. Pravim lepem dnevu — in res je bil lep dan. Sonce je pripekalo z vs silo, ljudstva vse Podgorje polno. Pri vsi maši dopoldne je carkvali zbor leno na močeno se je glasil

novi harmoniji. Po popoldanski božji službi se je otvorila veselica, ki res zasluži to ime. Vse je bilo veselo. Polno ljudi od vseh strani. Pevski zbori iz Podgorja, Černetič, Kozine, Prešnice in Klanca so sijajno rešili svojo nalogo. Podgorcem sem se čudil — tu bi se morali učiti zbori, ki bi lahko napredovali, pa spe. Podgorci vstajajo, kje so pa naša nekdanja društva — posebno v okolici Tudi Černetiče in Prešnice sta dobro peči. Kozinci so pod svojim izbornim pevovodjem zapeli «Po zimi iz šole». Klanec se je postavil — «Roj ptičje» se je oglašil tako lepo, da je človek res užival. Teško bi bilo tu dati prednost kakemu zboru, ker so vsi res lepo peči.

In kaj naj rečemo o igri! Podgorci so se res odrezali. Izvrstno šminkani, dobro naučeni so podali kratko igrico res prav dobro. Vedež, kmet — drvar in sploh vsi so bili na svojem mestu. Na svidenje, igralci! In še nekaj! Ples jako pičel — dobro znamenje. Upam, da bo klanski kotiček prvi delal svoje veselice in svoja opasila brez plesa. Čestitamo prirediteljem! Beka in Podgorje sta dve svetli točki in dva lepa dneva v tem letu. Društva — kaj pa na zimo? Knjige v roko! Udeležencem.

IZ TRŽAŠKE POKRAJINE

SEŽANA

Društva - Usodopolna pomota

Potrebno je, da ne umre glas o Sežani, ki je bila nekoč tako znana kraška metropola. Tako poredko se oglašamo, da bi kdo res mislil, da nas ni več. Zato pa povem takoj, da smo še tukaj, kakor smo bili in kakor bomo, kar nas je pristnih kraških korenin. Povedati pa sem hotel pravzaprav nekaj drugega, 6 javnem življenju namreč.

Društva razen italijanskih nimamo tu nobenega, niti ne moremo sami ničesar ustanoviti. Mladina pohaja in se klati ob prostem času tam in o vama, le pametnega in koristnega se ničesar ne loti. To je uvidel tudi gospod tlenente Grazioli. Zato se je on, ki je že večkrat pokazal, da mu je nekaj za Sežano, brzo oprjel misli zbrati to mladino brez pastirja v kako društvo ali klub, ki naj bi jim nudil telesne in duševne zabave in pouka. Res so se mladi fantje odzvali njegovemu plemenitemu klicu in ustanovili nepolitični «Sežanski sportni klub» (Club sportivo sesanese), katerega predsednik je bil ten. Grazioli. G. tenente je dal klubu brezplačno na razpolago sobo v fašistijskih prostorih. Tam bi imeli sami zase svojo knjižnico, čitalnico (slovensko in italijansko), dobili bi orodje za telovadbo, imeli bi nogometno četo, učili bi se tudi streljati itd. itd. — Fantje so bili na prvem sestanku, na drugega jih ni bilo več.

Na dan zadnjega semnja v Sežani dne 22. t. m. se je pripetila v gostilni pri «Malalanu» velika nesreča. Mali g. Štolfe — Stojan — je prišel v klet in prosil kletarja malo pokalice iz steklenice, ki je bila na mestu, kamor so jo navadno devali. Pomotoma pa je nekdo, ki je v naglici pripravil očet, pustil vsled obilice dela na onem mestu steklenico z octovo kislino. Kletar, ki je imel tudi mnogo posla na dan semnja, je natočil iz one steklenice, misleč, da je tam kot navadno pokalice. Ponudil je malemu, ki je napravil en požirek. Vsed kašljanja mu je tekočina zašla v sapnik, kar je povzročilo njegovo smrt, čeprav je bilo zastrupljenje radi takojšnje zdravniške pomoči preprečeno.

Nenadna izguba brhkega dečka je vzbudila povsod globoko sočutje z bridko prizadeto družino. Nebroj krasnih šopkov je bilo poklonjenih malemu Stojanu na njegovi tako rani zadnji poti in grob njegov je ena sama bujna cvetlica.

Velik požar v Sežani

100.000 lir škoda.

Sinoči okoli 21. ure je izbruhnil v Sežani nevaren požar. Zabelo je goreti v seniku posestnika Josipa Perjevec; ogenj, podpiran od močnega vetra, se je kmalu razširil tudi na bližnje gospodarsko poslopje. Ker se je bilo bati, da bi domači ognojenci, ki so takoj pričeli z gašenjem, ne bili kos požaru, so bili poklicani na pomoč tudi gasilci iz Trsta, ki so se podali na lice mesta z dvema vozoma pod poveljstvom stotnika Bugliovtaza. Po večurnem, zelo napornem delu je bil požar omejen in končno udušen. Ob poznuri se je del tržaških gasilcev vrnil domov; drugi so še ostali na licu mesta.

Škoda, ki jo je povzročil požar, se ceni na približno 100.000 lir, a je baje pokrita z zavarovanjem. Vzrok požaru ni znan.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. (1266)

UCENCA poštnih stvaritev, za urarsko obrt sprejme takoj Albert Marc, urar in zlatar, Ajdovščina 137.

DECEK, krepak, zmoten italijanski, se sprejme. Zalog vna. Raffineria št. 4.

SLUŽKINJA išče mesta v kaki gostilni, najraje na delu. Naslov pri upravnistvu.

KOLARSKI delavec, piden, se išče, via Antonio Caccia 5.

TRGOVSKI pomočnik z dvema trgovskima tečajma, vešč slovenskega in italijanskega jezika seče primerno službe. Naslov pri upravnistvu.

POSTENO dekle se išče. Via S. Lazzaro 7, gostilna.

HENA za majhno vilo na Krasu se išče. Plača dobra. Pojavnika Vito Tenze, Tomaj.

TRGOVSKEGA pomočnika 17-19letnega, mešane stroke sprejme takoj G. Sandali, Lupoglav, Istra. Hrana in stanovanje v hiši.

VAJENEC za trgovino jestvin z 2 do 3-letno prakso se išče. Stan in hrana pri družini. Anton Lianzer, Gabrovec pri Prosjaki.

SORA, lepa, čista, solčna, pri mirni družini se odda. Naslov pri upravnistvu.

DVE POSTELJI dam v najem. Turk Fran, Sr. M. Magd. 578/IV (Strada Fiume).

PRVI SVETOLUCUSKI mlekarji sta na prodaj dva kvintala čajnega, topljenega masla po ugodni ceni.

NOVO ponje (kotilja) se prodaja, eventualno se zmenja z manjšimi. Naslov pri gorški upravi.

14 PANJEV čebel, sistem Albert-Zaidert, trčalnica in razno orodje, prodam radi selitve. Abram Jožef, Hruševica - Stanjel.

TRGOVINA jestvin in manufaktur s prodajo tobaka, starodavna in dobro vpeljana trgovina v vi-pavski dolini se prodaja radi bolezni. Fonudbe pod «Zasluzek» na upravnistvu.

HIBA z obstoječo restavracijo, kavarno in stanovanjem, na prometnem in lepem mestu, se prodaja. Naslov pri upravnistvu.

VRTNARIJA zelo dobro vpeljana, moderno opremljena v zelo prometnem kraju, se radi bolezni lastnika prodaja. Naslov in podatki se dobijo pri Troha, Maribor Slovenca ulica 2 Jugoslavija.

POSESTVO v via Porta, voda in razsvetljava, gostilna na prodaj. Corso Vittorio E. III, 28 I.

DVE MLADI kravi se prodata v škodaju. Ena breja 84, druga 6 mesecev. Zglasiti se Monte di Servola 717.

KOLO za dirke, znamke «Cotura» prodam po nizki ceni. Opčine št. 95.

DVA BEDIJA na prodaj. Gostilna Andrej Danec Opčine št. 224, pri carinarnici.

KOZA, švicarske pasme, z dosti mlekom, se prodaja radi selitve. Androna Fortunato 2 (Gretta) Nedoch.

POROCNE sobe, masivne, močno delo, po cenah najnižjih v Trstu. Türk, via S. Lazzaro 10. Obišči te brez obveze za zakup.

BRINJE, vsako množico, kupi Kmetijsko-trgovsko društvo, via Raffineria 4.

PRIZMATIČNE daljnogledje, tudi pokvarjene kupujem Gisto Hirsch, optik, Trst, via Mazzini 36.

PRVA BOLA krojenja, šivanja, vezanja, izdelovanja cvetlic. Odpreta 4. septembra. Trst, Lavatoio 5, Donda Klampferer.

VODA «DELL'ALABARDA» PROTI IZPADANJU LASL. Vsebuje kalin in je vedel tega posebno priporočljiva proti prihajanju in za ojačenje korenin. Steklenica po L. 6 se dobiva samo v lekarni «Castellano», Trst, Via Giuliana 42.

GLYKOL je pravi dobrotnik vseh onih ki trpijo na živčni oslabelosti, glavobolu, pomanjkanju slasti. Glykol je splošen in energičen obnovitelj. Prodaja se v lekarni Castellano, Trst, Via Giuliana 42.

ELIZIR CHINA. Jako okusen. Vzbuja tečnost in je najboljši zdravilo proti želodčnim sibirskim in za rekonvalescenco. Steklenica L. 6.—. Dobiva se samo v lekarni Castellano, Via Giuliana 42.

1. SEPTEMBRA t. l. ob 10.30 predpoldne se bo v sobi 31 tukajšnje preture prodajalo na javni dražbi posestvo tab. št. 159, 161, 1018, 1102, 1104, 1105, 1150 in 2014 k. o. Opčine s hišo pol. št. 222, vrtem, nivo, travniki in pašniki, cenjeno na L. 29.839.39. Najmanjši pomelek znaša L. 14.920. Podrobnosti podatki so na razpolago v sodni pisarnici in v pisarnici dr. Josipa Willana in dr. Borisa Furlana.

POZORI! Resna trgovina z mrtvaškimi predmeti se priporoča občinstvu. Izbera velika in izključena konkurenca. Pavšič Terezija, Gorica, Raštelj 37, pod oboki. Zaloge v prvem nadstropju.

STENICE, kuhinjske ščurke uničujemo po an-va-nih. Jauszt. Prodaja Gimnasia in Perolina. Raz-kuševalni zavod, Via Rossetti 2.

BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče. Adele Emerschtz-Sbalero, Farneto 10 (podaljšana Ginnastica), lastna vila, tel. 20-64. (1267)

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29.

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Via Madonna 10/II.

ZAHVALA

Vsem, ki so se spomnili našega ljubljenega sinčka in bratca:

STOJANA

ter mu poklonili cvetja in ga spremili na poti med angeljke, izreka tem potom najrčnejšo zahvalo

Zalujoča družina Štolfa.

Sežana 2.

28. avgusta 1928.

NA PRODAJ

je zelo po ceni zemljišče v župniji Roto nad Logatcem obstoječe iz enonadstropne, iz kamena zidane hiše z opeko krite, živinskega kleva, zidanega, s slamo kritega, svinskega kleva, z opeko kritega kosa in z drugimi stavbami. Zemljišče je vsega 31 ha 24 a 46 m² in sicer njiv 8 ha 74 a 85 m² travnikov 3 ha 52 a 64 m² pašnikov 11 ha 96 a 65 m² gozdov 6 ha 85 a 25 m². Na posestvu bi se lahko redilo 12 glav živine in 8 pračevic: gozdne parcele so dobro zaraščene. — Vse to posestvo se prodaja za 250.000 Din. Natančnejša pojasnila daje župni urad v Hotedertici.

PODLISTEK

JULES VERNE: (109)

Skrivnostni otok

— To nam dokazuje, da je prišel Airton ob razum šele mnogo pozneje, veliko pozneje, nego on domneva.

— Bo še tako, je odvrnil Pencroff, sicer bi bila stvar nerazumljiva.

— Seveda bi bila nerazumljiva, je ponovil inženir, ki ni hotel več o stvari razpravljati.

— Ali pa je Airton izpovedal resnico? je vprašal mornar.

— Da, je rekel poročevalec. Njegova izpoved odgovarja popolnoma resnici. Dobro se spominjam, da so časopisi poročali o lordu Glenarvanu in o njegovem uspehu v iskanju kapitana Granta.

— Airton je govoril resnico, je pristavil Cir Smith, nikar ne dvomite o tem, Pencroff, ker je dovolj strašna. Kdor se tako obtožuje, govori resnico.

Naslednjega dne, 21. decembra, so se podali naseljenci na obalo in ko so od tam povzpeli na planoto, niso našli več Ayrtona. Še tisto noč je dospel do svoje hiše ob staji in naseljenci se mu niso hoteli s svojo navzočnostjo vsiljevati. Kar ni moglo prigrvarjanje napraviti naj napravi čas

POZOR!
Jutri, ponedeljek 30. t. m. odprete zaloge pohištva
VIA CARDUCCI 17
z lastnimi izdelki po zmernih cenah in popolnim jamstvom
Società di produzione mobili fra falegnami ed arti affini

JAKOB BEVC
urarna in zlatarna
Trst, Campo S. Giacomo 5
Zlate kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah
Krone plačuje višje kot vsi drugi.
Zaloge raznovrstnih ur in zlatanine. (854)

Vodstvo ljubljanskega vzorčnega Velesolju
priredi od 4. do 13. septembra 1928
L. Pokrajinsko razstavo
pod imenom
LJUBLJANA V JESEN
Razstava obsega sledeče panoge: poljedelstvo, mlekarstvo, vrtnarstvo, čebelarstvo, vinogradništvo, živinorejo, avtomobilizem, radijo, umetnost, splošno razstavo industrijskih izdelkov, zdravstvo itd.
Obiskovalci bodo deležni sledečih olajšav:
50% popust na jugoslovanskih železnikih, 30% popust na italijanskih železnikih. — Lir 12 konzularni vizum. — Legitimacije, ki dajo pravico do imenovanj znižani, se prodajajo po Lir 16 pri komisariatu razstave. Odprti zased G. Čekovina - Trst, Viale XX Settembre 65, I. - Telefon 33-17.
NB. - Preskrbi se konzularni vizum in dostavi legitimacija. K gornjemu znesku naj se doda še Lir 7 za poštno in režijske stroške. 870

NAZNANILO.
Podpisani naznanjam svojim cenj. odjemalcem, da sem preselil svojo trgovino jestvin in gostilno v lastno hišo nasproti tramvajake postaje na Opčinah.
Za obilen obisk se priporočam
(884) **KARL SIMONIČ.**

Ustanovljena leta 1910
PRETEKLI
TEDEN
SE JE
ODPRL
ODDELEK
NA DROBNO
RESNOST
V Trstu od 1920
LASTNA SKLADIŠČA
V PROSTI LUKI
V. E. III
ŠT. 2
III. NADSTR.
PRIKLADNOST
PELLER KAHAN & Co
Družba z o. z.
Lastnik: **SALO NAGLER**
Trst - Via S. Nicolò 12 (887)

GIUSEPPE SPECHAR
Via S. Caterina 7 - TRST - Piazza Mazzini
Zaloga tu in inozemskega blaga za moške in ženske obleke. Specijaliteta angleškega in češkega blaga. — Modro in črno sukno za plašče. Bogata izbira izgotovljenih paletot, površnikov, hlač in plaščev. Dežni plašči, jope alpagas, platnene obleke in telovniki fantazija.
SPREJE MAJO SE NAROČIA PO MERI!
Konkurenčne cene! 746 Konkurenčne cene!

Zaloga kubinske emajlirane (glinaste) posode
Najnižje konkurenčne cene.
PRODAJA SAMO NA DEBELO
Izene pipe, s plutcem češkega izvora, luči in svetilnik, jedilnega orodja, SKAFOV, VEDER prve vrste in po zmernih cenah, decimalnih mer za tekočine, strglj, mlinov za kavo, košlov, ponev, ščipalk zaperilo, likalnikov in vseh drugih potrebščin iz železa, cinka in pokositnega železa.
FRATELLI LEDERER
TRST - Via G. Galatti 14 nasproti glavne pošte - TRST

Harbert, Pencroff in Nab so šli za svojim običajnim delom. Cir Smith in poročevalec pa sta delala v kaminih.
«Ali veste, dragi Cir, je začel Gedeon Spilett, da me Vaša veražnost razlaga glede steklenice mi zadovoljila! Kako je mogoče domnevati, da bi bil oni nesrečnež napisal list in vrget steklenico v morje, ne da bi se tega več spominjal?»
— Saj je tudi ni vrget, dragi Spilett.
— Torej vi sami mislite...
— Nič ne mislim in nič ne vem! je odgovoril Cir Smith, prekinivši poročevalec. To dejstvo pristevam k nim, ki si jih do danes ne morem razložiti!
— Zares, Cir, tukaj je mnogo verjetnega. Najprej vaša rešitev, na peaku najdena skrinja, Topova prigodba, končno steklenica... Ali ne bomo nikoli razrešili teh ugank?
— Gotovo jih bomo, prav gotovo, je odgovoril živahno inženir, pa če bi moral predreti do oarja otokal!
— Morda bo nekoč slučaj razkril te skrivnosti!
— Slučaj, Spilett, ne verjamem v slučaj nič več kakor v tajnosti. Vse, kar se na zemlji dogaja, ima svoj vzrok in ta vzrok moram najti. Medtam pa delajmo z odprtimi očmi!
Prišel je konec januarja in pričelo se je leto 1867. Poletna dela so šla gladko izpod rok. V taku naslednjih dni sta Harbert in Gedeon ugotovila, da se je Ayrton naselil v svojem novem bivališču. Skrbel je za številno čredo in naseljencem ni bilo treba hoditi tja dvakrat ali trikrat na teden. Ker pa niso hoteli pustiti Ayrtona predolgo samega, so ga naseljenci pogosto obiskovali.
Sicer pa je bil ta del otoka na taki točki, ki jo je bilo treba vedno stražiti, zakaj inženir in Gedeon Spilett sta že marsikaj nenavadnega zapazila. Ayrton je bil zanesljiv čuvaj, od katerega so smeli pričakovati, da bo stanovalec granitne hiše takoj obvestil, ako se bo kaj nenavadnega pripetilo.
Utegnil bi nastopiti kakšen nenaden neprčakovan dogodek, ki bi bilo treba takoj sporočiti inženirju. Razen slučajev, ki so spadali k takozvanim skrivnostim otoka, so bili močni tudi drugi dogodki, ki bi zahtevali takojšnjo navzočnost naseljnikov, rečno, mimo plavajoča ladja, ali brodolo, prihod morskih roparjev, kar je bilo vse možno, itd.
Upoštevaajoč te okolnosti je bil Cir Smith sklenil zvezati stajo z granitno hišo na poseben način.
10. januarja je sporočil to namero tovarilem.
«Kako pa mislite to doseči, gospod Cir? je vprašal Pencroff, ali mislite morda napraviti brzobjav?

Knjževnost in umetnost

PRIREĐITEV MLADIH V TRGOVSKEM DOMU

V soboto dne 21. t. m. ob pol 9 zvečer se je vršila pod okriljem dijaškega društva „Adrijane“, katere vodstvo sta imela v rokah mladi in agilni g. Ferdo Delak iz Ljubljane in g. prof. Avgust Cernigoj. Na ravno maloštevilna publika, ki je v svoji radovednosti skoro napolnila dvorano „Trg. doma“, ni mogla ravno docela slediti dokaj zamotani uvodni besedi g. Delaka in se tudi pozneje ni mogla razvneti za posamezne točke gotovo predolgega programa. S tem pa ne moremo reči, da je bila prireditev res brez vsake vrednosti. Tako je kazala na pr. uprizoritev Wildjanove „Harlekinade“, podane s skrbnostjo od g. Delaka, precej originalnih potez, in tudi: Kettejevemu „Pijancu“, ki je publiko še najbolj ogrel, ni dosti očitali. Prisrčno podan je bil od gđ. Samsove odlomek iz Dantejevega „Pekla“, gotovo ponesrečena in v svoji enoličnosti naravnost dolgočasna pa je bila uprizoritev odlomka Zupaničeve „Veronike Deseniške“.

Kar se že tiče posameznih točk naj omenim, da je simpatična gospodična Vida Rojčeva igrala odlomek iz „Romea in Julije“ z vidno tremo, ki je bila kriva, da njena igra ni mogla napraviti dovolj močnega vtisa. Ne morem pa ji odrekati dobre volje, s katero se je posvetila svoji, ne baš lahki vlogi.

V presojo ostalih točk se ne bom spuščal. Še eno lahko navedem brez vsake skode izostala, kakor bi lahko izostala nekatera primerjava med Cerkvijo in bedarijo. Večkrat smo se začudoma izpogledovali, ali je res mogoče, da se s takimi — miho rečeno — neokusnimi hoče zadovoljiti publiko, ki je proti koncu že pričela odhajati, ko da je bila zadnja točka izvedena skoro pri prazni dvorani.

Zelo dvomim, ali so mogli ta večer kot celoto nazivati „Pijancu“. Celoten vtis prireditve je bil medel, gotovo vsem udeležencem pa je ostalo nejasno, kaj nam ta mladina prav za prav hoče povedati s tako umetnostjo.

Poslušalec.

PRIREĐITEV MLADIH V GORICI

Priobčujemo v naslednjem dnu opisa umetniškega večera mladih in Trgovskega doma v Gorici. To sta dva različna vtisa, ki nam dokazujejo, da je bilo tudi občinstvo razdeljeno v dva tabora v presojanju „nove umetnosti“. Ne prvi ne drugi opis pa nam ne seveda pojasnjuje estetičnega bistva novega pokreta. Tudi razni reklamni članki, ki smo jih objavili, nas niso poučili o tem. Besede polne vizualske entuzijazma ne preprečijo povprečnega zemljana. Ta ali oni pobožnik pokreta naj se oskopi in napiše krajšo studijo o estetičnem bistvu gibanja.

V pričakovanju take studije za našo javnost priobčujemo naslednja dva opisa v onem redu, kakor sta nam prispela:

UMETNIŠKI VEČER MLADIH V TRGOVSKEM DOMU

O isti prireditvi smo prejeli še sledeče vtise:

V soboto dne 21. t. m. je priredilo dijaško društvo „Adrijane“ v goriskem Trgovskemu domu „Umetniški večer mladih“ s sodelovanjem umetniškega vodje ljubljanskega „Novega odra“ g. Ferda Delaka, g. Igorja Volka in gospodičine Vide Rojčeve in Mare Samsa. Kljub nezmožni vročini je bila velika dvorana Trgovskega doma skoro polna po večini inteligence, a tudi podozelska publika je bila dobro zastopana.

Uvodna točka je bila koreografska skica, predstavljajoča odskočeno življenje; žal, da je bil ta lepi prizor tako kinematografsko bežen in tako marsikomu nerazumljiv. Nato je sledilo Delakovo uvodno predavanje, ki je obravnavalo vprašanje nove umetnosti in modernega teatra in nam predstavilo Cernigoja in njegovo umetnost. Nova umetnost je konstruktivna, nastala je v času kaosa, izčistila in premagala je prostor. Kot „Sintezo“ časa stavimo umetnost konstruktivne logične enote kot edini faktor sodobnega stremeljenja. Moderni teater pa je ekonomičen, temelji na stopnjevanju se izmenjavajoči luči sence in je dinamičen ne pa staten. More pa biti vedno sinteza življenja, to je duševna hrana v času in prostoru. Nato je sledil program, ki je obsegal klasičen in moderen repertoar. In že tu se nam nehote vsili prvo vprašanje: Predstave, ki služijo izključno umetnosti, in so za naše občinstvo informativne, ni morale biti vse le odlomki najznačilnejših kosov svetovne literature, kot je bil ta večer. Na ta način se občinstvo seznani z glavnimi pisatelji in njihovimi deli, obenem pa, radi vedno novih scen, z zanimanjem sledi predstavam do konca. Ta večer so bili zastopani Shakespeare z odlomkom iz „Julija Cezarja“, „Romea in Julije“ in „Sna kresne noči“, Wildjans s „Harlekinado“ in „Poslednje volje“ Zupanič z odlomkom iz „Veronike Deseniške“, Cankar z Jernejevo molitvijo „Na tičnici“, Kette „Pijancem“, in Dante s petim spevom „Inferna“.

Vsekar pester in lep program, njega izvedba pa mojstrska. Videlo se je, s kako vnemo, trudom in disciplino je bilo vse do zadnje točke naštrinjeno, da je vsa predstava potekla v najboljšem razpoloženju in da je odobravanje občinstva naraščalo z vsako točko. Prireditelji pa so znali zanimanje publike izrabiti, vsaka točka je bila povsem svoja in od ostalih popolnoma različna. In scenerija? Scena jim je bil oder, dvorana in galerija: za naše razmere frapantna, razkošna a obenem zopet silno preprosta, motil je le premožen reflektor, ki je metal sence akterjev v dvorano. Sedaj pa k igralcem: Bili so dobri, dobri, dobri: vsak v svoji igri svet zase, vsake zase izrazil in izklesan, le Mark Antonia je ovirala maska, da je bil, dasi v igri silno sugestiv, v glasu prethil. Isto lahko rečem o „Julijinem monologu“. Splošno se je pa opazilo pri nastopajočih, da je bila njih igra v njih samih doživeta, da je bil njih glas dobro moduliran in da je bila njih gesta močna in izrazita. Režiserju Delaku pa lahko samo čestitamo k temu krasnemu večeru, za hvalimo se mu za toplo slovensko besedo, ki ji je dal na odru izraza, ki mu priporočamo, da nas še poseti s sličnimi večeri.

B. P.

Naročalite in širite „EDINOST“

Bliska se!

Nisem babjeveren! Z učinkovitimi kletvicami bi lahko potrdil to dejstvo, a ker je ta način dokazovanja resnice po novih postavah nedopusten, prepovedan in kasmiv, se moram v svoji akromotnosti omejit na samohvalo: Ne lašem!

Sveda bi moral tudi to slednjo trditve dokazati, a mislim, da bo zadostovalo, ako vam povem, da sem strasten lovec in kot tak gotovo nezmožen vsake neresnice. Lovci smo pa dandanes vsi! Ta lovi zajce, drugi babe, tretji lire, četrti kvante itd. Imam torej 100 odstotkov ljudi — lovcev na svoji strani, zato odpade vsaka potreba dokazovanja.

Nisem babjeveren! Prav nič me ne briga, vstanem li zjutraj z desno ali z levo nogo, žena je vendar le vedno nasajena. Naj me li srbi desna ali leva roka — poštnih nakaznic ne poznam več. Naj li srečam na lov grede mlado ali staro babo — vse en vrag je: Ustrelil se nikdar nisem česar in če se mi v bodočnosti pripeti kaj nasprotnega, sem pripravljen, da uboga zverjad ne pade radi mojega strela, ampak pogine vsled esmešnega krčja.

Ne, babjeveren pa nisem, prmoj — halt! Le v enem slučaju delam izjemo: Z vso dušo sem namreč prepričan, da je 13 nesrečno število in je ni sile, ki bi me preprčila o nasprotnem.

Res je moja žena 13. otrok svoje matere, res sem se oženil 13. avgusta l. 13. res sem prvih 13 dni v mesecu ravnokotno suh kakor zadnjih 13 itd. a to je vse nekam subjektivno in me še ne upravičuje do prejšnjega neomajnega mnenja, a vzemite na pomoč zgodovinske letnice in lahko se prepričate, da so najbolj kritične one, katerih faktor je 13.

Ne bom našteval primer, ker sem že pozabil, kdaj je Gutenberg odkril Ameriko, kdaj je Napoleon nakleštil Japonce pri Termopolih itd., naj posejem le v novejšo dobo. Sedaj smo 26. leta v tekočem stoletju. 26 = 2 × 13! Mar mislite res, da je povod letošnjim svetovnim poplavam radiografija? Smešno! Boste videli, kaj bo šele leta 39 (3 × 13)!

Utenjaki in norci si belijo glave z vprašanjem, kdaj bo konec sveta. Nič ne ve! Le sv. pismo pravi: Ko bo en hlev in en pastir! Prosim vas, ni li dandanes ves svet en usmrten hlev? Ne vlada li tem krvočelnim tigrom, ogabnim opicam in neumnim oslom en sam pastir — zlato? A sveta vendar ni konec. Kdaj bo? Le računstvo je nezmotljivo. Konec sveta bo čez 271 let t. j. leta 2197. Le vzemite svinčnik v roke in prepičite se: 13 × 13 × 13 = 2197. Ako kdo ne verjame tej trditvi, naj poteka do takrat in prepriča se lahko, da imam jaz pravzaprav prav.

Se priporočam takrat za eno razglednico!

Porečete, da za dokaz svoje trditve posegam v preteklost in prihodnost, sedanjosti pa sem se dotaknil le mimogrede, a imam še drug neizpodbiten dokaz. Evo ga! Napišimo abecedo: a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, z, ž. Štejte naprej ali nazaj, črka i je trinajsta — je nesrečna!

Naj se li čudim, da sem nesrečen? Čemu neki! Je popolnoma logično. Imenujem se Leopold Lulik, žena Etilalija, otroci Florijan, Danilo, Jelka, Cilka, brat Ludvik, bratranec Karl, teta Lili, stric Lavoslav.

Smo li Slovenci srečen narod? Se li bolje godi učitelju ali duhovniku, advokatu, profesorju, ministru itd.? Potem se čudite, da so klobase vedno tako nesrečno kratke! Zakaj je kaplan večji revež nego kurat, vikar, župnik, škof, papež? Zakaj bo gosp. — liš, še nesrečen, ker je za del milijon? Bi ne bilo dovolj, da bi se zadovoljil z devet sto devet in devetdeset? Zakaj so lev, lisica, volk, bolha, tako krvočelne zveri, zakaj je osel tako na slabem glasu? Sedaj veste, zakaj je dolga belezen gotova smrt, in zakaj je ljubezen vedno nesrečna, posebno če se konča z zakonom.

Konj se boji medveda, četudi ga vidi prvič. Ima nagon. Ne bom se prepiral, koliko ima človek živalskih lastnosti, a nagon ima gotovo vsaj v manjšem obsegu, zato se tudi bolj nesrečne črke i in skuša njemu vpliv vsaj zmanjšati. Le nagon in ne moda silijo naše punce, da se branjajo dolgih kril, da ne plešejo več polke in valčka, ampak tango. Morda mislite, da je jezikosloven pojav, da se je začela dandanes takka gonja proti i-kanju? Ne, ne, to je le oni nagonski strah pred črko i.

Sem vam že povedal, da imam najmlajšo hčer Cilko. Zdrava in čvrsta je prišla na svet, zato se nam ni mudilo s krstom in prav smo imeli. Botra Pavla je prišla na nesrečno misel, naj pouno krstimo za Cilko. Zgodilo se je po njeni želji in od tistega dne je začela punca hirati. Vprašal sem za svet ženske in zdravnika, poskušal z Nestle-jevo moko, kamilicami, koromacem — zaman! Punce je bilo vsak dan manj in sem bil pripravljen na najhujše.

Medtem je začel naš najmlajši fant Danilo govoriti. Menda ne boste dvomili o tem, da je fant brihten, saj to že lahko sklepate po očetu! Svojo inteligenco kaže s tem, da dosledno zamenja glas i z j. Samega sebe imenuje Nijo, prizna vam, da je jump, rad ima hjuške, ne mara pa fiziolo. Malo Cilko imenuje Cika, mi ga posnemamo — in od takrat naprej se je začela punca popravljati ter je po 2 mesecih duševno in telesno popolnoma normalno razvijala. Zato pa naj le ostane Cika, dokler bo mogoče, saj pride že prezgodaj čas, da jo bo kateri brezvestnejš inomeval moja ljubljena Cilka — in nesreča bo tu!

Vsi silimo le v nebesa, pekla se pa tako strašno ogiblamo! In ni ti vsak izmed nas raje sit nego lačen? Ni li rodilo zlato in železo več gorja nego vse druge kovine skupaj?

II.

— Pa pojdemo no, če ni drugače, sem rekel! G. Vinko in Ivan sta mi namreč prigovarjala, naj izkoristimo počitnice s par dnevnim izletom.

— Kam jo mahnejo?

— Čez Stol v Sočo in morda v Trento.

— Kdaj?

— V sredo zjutraj. Najbolje ob 5. da nam solnce ne bo nagajalo.

— Dobro!

V torek popoldne je liho kakor iz škafe. Za prihodnji dan je bilo pričakovati lepega vremena in krasnega razgleda, zato sem se začel pripravljati. Poiskal sem obnošen

nahrbtnik in se poglobil v razmišljanje, kaj naj vtaknem vanj. Fant — sem opominjal samega sebe, ne zabi, da se imenuje Lulik Leopold! Pomisli, da gremo na Stol!

Vzel sem svinčnik, poiskal na zemljevidu višino Stola — 1664 m! 13 × 128 = 1664. Oh ta nesrečna številka! Mesec: Julij, čas: poletje! Termometer navdušenja za izlet je padel za več stopinj! Najrajši bi bil ostal doma, a figa moč ne mara biti.

Kaj naj se mi pa pripeti nevskečnega? Zdrav sem in hvala Bogu, družina tudi. Zivine nimam, bolhe ni škoda, ako se tudi kakera ponesreči, kurik so mi tatovi že prej izpraznili — česa naj se torej bojim? Pač, steklenica je utegnila biti nevarna v kakršni si bodi obliki: Liter, bokal, masej, pudelj, polič, šilo, štampelj! Ne vzamem pa nič takega s seboj in kjer ni pi-jače, tudi jedate ni treba. Zato sem vtaknil v nahrbtnik le eno srajco, ne sicer iz potrebe, ampak iz simpatije do besede „srajca“. Ima namreč to prednost, da jo lahko izrečeš pričo najboljšejših dam, dočim pravijo, da so druge besede s istim korenem nedostojne. Srajci sem pridružil ovratnik in črno kravato, le za število in kakovost rut se nisem mogel odločiti.

No, ena bo pač zadostovala, a katera? Žepnim rutam nisem poseben prijatelj, zato sem privlekel iz žepa lanske „Vedež“ in poiskal stran „konec brejnosti“. Zazelenje-ga podatka sicer nisem našel, a kljub temu sem se odločil za „nosno“ ruto.

Zadeva z nahrbtnikom bi bila s tem končana, a temu je sledila druga: Kaj naj občnem? Sveda bi bilo najprimernejše, da vzamem s seboj tako turo kratke žametaste hlače. Poiskal sem jih, a gamaš ni bilo nikjer, četudi sem prebrskal vse kote od podstrešja do kleti. S tem sveda ne trdim, da bi bila naša hiša v bogve kakšnem neredu, ali da bi se kaj izgubilo. Ne, ne, nasprotno. Pred par dnevi je naš Nijo prišel v mojo sobo in si izbral za igračo šahove figure. Ko sem mu prišel na sled, sem ga sveda nagnal, preštel figure — manjkalo jih je šest. Zopet sem prebrskal vse kote pomagali si z metlo, pogledal celo v strop — figur nikjer! Žal mi je bilo šaha, ker ga posedujem že lepo število let, zato sem poizkusil še enkrat z metlo ob Nijotu — zaman! Same jeze in žalosti sem spal celo noč jako nemirno, da sem komaj dočkal dne. Ko sem odgnal odejo in skočil iz postelje, sem videl, da sem prebil noč na dveh kraljicah, pod hrbtom konja in ena noga mi je počivala na črni trdnjavi. Hura!

Sem sicer nekoliko začel s pota, a kdor pozna mojo akrob za red v hiši, mi že oprost.

Torej kaj naj občnem? Dovolite, da posežem nekoliko nazaj. Kakor drugi smrtniki sem bil tudi jaz nekdanj na vrhuncu življenja in morda veste iz lastne izkušnje, da se človeku na visokih strmih vrhovih rado vrti v glavi. Tudi meni se je takrat zavrtelo: Oženil sem se!

Idealen nisem nikdar iskal, ker je to neki čuden artikel. Najti ga ne moreš nikjer in nikdar, izgubiš ga pa lahko povsod in vsakdas. Kot praktičen človek sem si izbral ženo, ki je svoj čas dovršila obrtno šolo za šivanje. Ta lastnost me sicer ni popolnoma zadovoljila, a imela je na sebi nekaj drugega dobrega. Prepričala me je o resničnosti pregovora: Kovačeva kobilica in ševljarijeva žena sta navadno bosil! Sicer nika ne mislite, da hočem s tem kaj namigovati — mir v hiši je lepa reč!

Razen tega ima žena prednost, da je slepa za barve. Prednost? — se boste čudili! Sicer bi pa skoraj, skoraj priznal, natiho-ma sveda, da je ta njena prednost nekoliko kobiljeva značaja. Po vednem prigr-varjanju naših časnikov, sem se tudi jaz lotil štedenja in se vsaj ogibljem luksusa, zato si ne nabavljam novih oblik. Zaljubljen pa oblika nikdar ni tako potrpežljiva kakor jaz in zato jo mora žena tolažiti in če dela to popolnoma po lastnem okusu, kdo bi ji štel v zlo?

Posledica temu je, da so mi zelenkaste hlače prebrnjene z rumeno krpo, na antipodih trebuha pa se odlikuje krpa, ki se izpreminja na plavkasto in zelenkasto, kakor ravno nanesejo solnični žarki.

Vendar pa takih pojavov načeloma ne pripisujem slepoti za barve, ampak le ponosu svoje žene. Hoče namreč pokazati, da je njeno delo vidno. Kdo pa naj prečita najlepšo pesem, ako je z ogljem napisana v dimnik? Kdo naj občuduje sliko, ki je s kredo narisana na belo steno? Kdo naj od daleč občuduje črno krpo na črnih hlačah? Sploh sem prepričan, da ima žena vedno prav kakor takrat, ko mi je prišla gumb k srajci narobe, a je trdila, da je gumb prav prišla, le srajca je bila takrat narobe.

Nakratko: Odločil sem se za črne hlače! Revez, nisem se spomnil v naglici, da so stare že 13 let! Pri vsej svoji matematični pedantnosti sem premalo upošteval, da gremo na Stol — 100 l. Ako sem se jaz nesrečen, ko ima moje cenjeno ime samo 4 l, kako bo morala biti nesrečna tura čez 100 l!

Spal sem še precej dobro. Sanjalo se mi je o pavljanjih, a sem že povedal, da nisem babjeveren!

DAROVI

Ob žalni obletnici darujejo Dr. S. Pertotovi lir 100 „Solskemu društvu“.

Gospod Martin Pečar, Sv. Barbara, daruje lir 5.— za „Solsko društvo“.

V veseli družbi članov prosvetnega društva „Matajur“ v Sužidu, se je nabralo pri igri „Sad greha“ lir 98.40 za „Solsko društvo“.

Vsem cenjenim darovalcem najsrčnejša hvala!

Za Solsko društvo daruje g. Simčič Valerij z Dobrovega L 10., ker se ni mogel udeležiti pogreba Zarka, sina župana Juše. Denar hrani goriška uprava.

Loterijske številke

izrečane dne 28. avgusta 1926.

BARI	58	71	40	85	52
FIRENZE	10	33	44	13	86
MILANO	40	27	30	1	62
NAPOLI	20	16	65	48	57
PALERMO	85	49	19	6	51
ROMA	8	16	77	51	15
TORINO	87	22	26	25	15
VENEZIA	60	1	19	79	15

Gospodarstvo.

SEMENA, KMETIJSKE POTREBŠČINE.

Tržaška kmetijska družba v Trstu

ima največje izbere zajamčenih semen od najboljših nemških tvrdk. Te dni je prešla novo pošiljatev semen jesenske repe okrogle, solate endivje, motovica, kasnija brokijev, svetločega karfiola, razne vrste spinace in razna druga poljska in vrtna semena. Seme inkarnatke ali rdeče detelje, ki nam je za nekaj dni zmanjkalo, nam je zopet dospelo. — Razno kmetijsko ročno in vrtno orodje. — Zivinska sol. Narodnikom zivinske soli smo odposlali po železnici naročeno količino.

Umetna gnjila. Zbiramo še vedno naročila za superfosfat, kalijevog sol in žveplenokisli amonijak.

Priporočamo kmetovalcem naj ne odlašajo s prijavami za umetna gnjila, ker se na prepozno dospela naročila ne bomo ozirali.

Kmetijske stroje vseh vrst imamo v naših skladiščih, ulica Tore bianca 19 in Rafineria 7, Tel. št. 44-39.

Slamomernice znamke „Mayfartw“, raznih velikosti imajo v zalogi: Mlekarska zadruga v Trnovem, Kmečka Posojilnica v Vipavi in trgovina Goljevčev v Sežani.

Razne zanimivosti

— 39-letnica kina, Pariz praznuje letos tridesetletnico te zanimive iznajdbe bratov Lumier. Dandanes, ko stoji filmska umetnost na višku, zlasti ameriška, in v vsakem oziru, tako igralsko kot tehnično, se moramo čuditi tej mladi starosti in pa veliki važnosti filma, ki ga ima v zvezi s svojim slabim lastnostim.

Pred 30. leti je torej bilo, ko se je v Parizu na boulevard des Capucins v Gran Caffé dajala prva predstava. Nezaupanje je bilo grozno. Lastnik prostora nikakor ni verjel, da bi to moglo biti res, kar so mu prosili o filmu pravili, toda v zvezi temu je dal prostor na razpolago, a za veliko svoto 30 frankov. Prireditelji so skoraj obupali, ko so prvi dan predstavili inkasirali samo 33 frankov, torej 3 več, kot so morali dati za prostor. Vendar pa so delo nadaljevali. In drugi teden so že služili 2200—2500 frankov.

Njih spored je bil kaj pester. Imeli so deset filmov, vsak je bil dolg 70 metrov. Torej vse skupaj 700 metrov, kar bi se reklo 15 min. časa za predstavitev vseh filmov skupaj. Pozneje so si napravili do 80 filmov, kar zopet ni niti zdaleka dosegalo naših. Prava senzacija za ves Pariz je bil film, ki je trajal nevdzdrma 12 minut. — To je bila tudi prva daljša predstava. Imenoval se je ta film: „Politi režiser“.

Prvi ravnatelj tega podjetja, danes udobno ob svojem bogastvu živi Maurice, pripoveduje, da so pozneje, ko se je po mestu zvedelo, da se tu pa tam predstavljajo v temnem prostoru žive slike, hodili ljudje po 15 k eni predstavi. Podjetje je rastlo, stvorilo so več filijalk, niso imeli nobene konkurence, ljudi je zanimalo. Letos so ob 30-letnici zvidali v hišo prvih predstav spominsko ploščo.

Ce pogledamo ta skromen začetek in primerjamo današnje razmere in razvoj filma, se nam bo pač zdelo, da živi naš čas bliskovito naglo.

Nespodobni tolovaji

Te dni so napadli štirje tolovaji avtomobil romunskega trgovca Lesserja. Poleg lastnika, so se v avtomobilu nahajali tudi trije oboroženi romunski častniki, okrajni glavar in dve gospe. Napad so izvršili kakih 12 kilometrov od meje. Vse se je odigralo s tako naglico, da napadeni izletniki še mislili niso utegnili, da bi se tolovajem postavili po robu. Izletniki so morali izstopiti, tolovaji so jih preiskali in jim odnesli vse — prav do kože. Ob cesti je stalo še drugih sedem oseb, ki jih je, malo prej, doletela slična usoda. Reveži so se za silo pokrili z rastlinami, kakor Adam in Eva v raju, in so tako čakali, dokler ni prišla rešitev.

Domnevajo, da je tolpo vodil tolovaj Mikolicz, ki mu pravijo „mož zlatih zob“ in ki že tri leta strahuje vso pokrajino. Mnogo njegovih pajdašev so orožniki že aretirali, njega pa nikakor ne morejo dobiti v roke. Pred nedavnim je Mikolicz izvršil ob belem dnevu napad na poštni urad v neki vasi ter odnesel s sabo skoro milijon lejev.

Mehko baržunasto kožo dobite z rabo novega neprekosljivega mila

BANFI

znanka Zlati petelin

Poskusite ga, ker je najfinše na svetu. Skrob, boraks Banfi je najboljši za likanje perila.

1277

MIZARSKA DELAVNICA S ZALOGO

navadnega in finega

POHIŠTVA

D. Cavallieri & E. Luis

Trst, Via Parini št. 5, telefon 11-03

Najboljše blago. 853 Najnižje cene.

Plačevanje na obroke.

KRONE

plačuje vedno par cent, več kot drugi

ALOJZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2

842 prvo nadstropje

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

Zobozdravnik

Dr. Sardoč D.

ordinira v TRSTU

Via M. R. Imbriani 16, I. (prej. Via S. Giovanni)

od 9-12 in od 5-7

810

LUIGI GREGORICH

809

TRST — VIA GINNASTICA ŠT. 15

Krone po 2.40

zlato plačuje po višjih cenah nego vsak drugi

Briljante, platina, 20-kronske zlato komade

Albert Povh — urarna

Trst, Via Mazzini 46

841

Velikanski dohodi dunajskega

POHIŠTVA

navadne in finejše vrste

ki se bo prodajalo po starih, nizkih cenah

Na drobno Na debelo

Največje jamstvo.

R. CAMPONOVO

Tel. 793 - Viale XX Settembre 33 TRST

856

SLOVENC!

Ne pozabite, da ima trvdka

„Old England“

Trst, Corso V. E. III, 26

nasproti zastavljalnici

Izgotovlj. obleke

pooršnike

tu-in inozemsko blago